

Konservatoriai ruošia Seimui rezoliuciją dėl Čečėnijos

Vilnius, gruodžio 19 d. (Elta) — „Rusija sugebėjo įpiršti daugeliui šalių, taip pat ir Lietuvos vyriausybei, terminą „vidaus reikalas“, pirmadienį spaudos konferencijoje Seime komentodamas karą Čečėnijoje, pareiškė Seimo opozicijos vadovas Vytautas Landsbergis. Jo nuomone, įvykiai Kaukaze išryškino didelę istorinę Rusijos dekolonizacijos problemą. Jei bus pripažinta, kad čečėnai gali turėti savo valstybę, Rusijos dezintegracija taps nesulaukiamu.

Lietuvos konservatorių vadovas pareiškė, kad vertindama karą Čečėnijoje, dabartinė Lietuvos vyriausybė „pasidavė Rusijos įtakai, akcentuodama, jog tai yra Rusijos „vidaus reikalas“. Jis taip pat priminė, jog Lietuvos Seimo valdyba „savotiškai“, be valdančiosios partijos

atstovų, sudarė konflikte pasiryžusią tarpininkauti geros valios misiją.

Vytautas Landsbergis informavo, kad ruošiasi Seimui pateikti rezoliuciją, pagal kurią Lietuvos atstovai tarptautinėse organizacijose būtų įpareigoti kelti karo Čečėnijoje problemą tarptautiniame lygįje.

Spaudos konferencijoje buvo išplatintas Tėvynės Sąjungos (Lietuvos konservatorių) pirminko pareiškimas „Apie Vakarų šalių abejingumą žmonių žudymui kitur“. Jame, be kita ko, sakoma: „Rusijos vyriausybės politika Kaukaze, pasireiškianti perversmų kurtymu ir intervencijomis, sukurianti vis naujus pabėgėlių srautus, nesulauk pakankamo didžiųjų Vakarų valstybių vertinimo ir pastangų sustabdyti bent žudynes“.

Landsbergis nori išryškinti premjero požiūrį į privatizavimą

Vilnius, gruodžio 6 d. (Elta) — Pasibaigus antrajam teismo posėdžiui, kuriame nagrinėjamas ministro pirmininko Adolfo Šleževičiaus civilinis ieškinys dėl garbės ir orumo įžeidimo, Seimo opozicijos vadovas Vytautas Landsbergis, kuris šioje byloje yra vienas atsakovų, surengė spaudos konferenciją.

„Procesą vertinu kaip galimybės kritikuoti valdžią ribojimą“, pareiškė V. Landsbergis. Jo nuomone, radijo žinia, kad V. Landsbergis išsakė tokias mintis, yra teisinga, todėl ir radija kaltinti premjero garbės ir orumo įžeidimu yra absurdiška, ra-

šo Kęstutis Jauniškis „Lietuvos ryte“.

Vytautas Landsbergis teigė, kad jo pasakytas sakiny, dėl kurio dabar bylinėjamas, neat-sirado iš niekur ir nebuvo pasakytas dėl noro įžeisti prem-jero garbę. Neteisėtą privati-zavimą vyksta, o Adolfas Šle-ževičius, „veikia toje srityje, ir kaip vyriausybės vadovas gal-būt nulemia sprendimus“, kal-bėjo Landsbergis.

Opozicijos vado nuomone, šis teismo procesas svarbus ne kaip dvejų žmonių byla, bet kaip galimybė išsiaiškinti privati-zavimo esmę, kuri lemia premjero sprendimus, o šie rodo A. Šle-ževičiaus požiūrį į privatizavimą.

Vytautas Landsbergis sakė, kad premjeras ir jo advokatas K. Lipeika nenorėjo atsakyti į klausimus, ar turėjo būti in-deksuotas valstybės turtas, ar neteisėtą privatizavimą vyko ir anksčiau, ar tik nuo tada, kuomet apie tai garsiai prakal-bėjo prezidentas, vidaus reikalų ministras ar valstybės kontrolierius. Pasak prelegento, Šle-ževičius taip pat neatsakė, kodėl vyriausybė tik kalba apie blogus įstatymus, bet nieko neda-ro, jog jie taptų tobulesni.

Advokatas K. Lipeika papras-tai teismo, idant būtų apklausti tie, kurie pateikė premjerui tvirtinti išvadą dėl „Literatų svetainės“ privatizavimo. Pasak Landsbergio, kol kas neaišku, ar premjeras buvo detalai infor-muotas, ką jam pateiktoje išva-doje reiškia septynis padali-nys — maitinimo kompleksas „Vilanta“, juolab kad „Vilija“ iš pradžių tapo „Vilantos“ imo-ne, po to — „Vilantos“ komplek-su. Pasak Landsbergio, po tokia „septynių padalinių“ formuluotė ir slepiasi keturi ver-tingiausi privatizuojami ob-jektai, kurie nebuvo išvardyti.

Vytauto Landsbergio advoka-tas paprašė, kad iki kito teismo posėdžio būtų pateikti duome-nys, ar buvo indeksuotas „Lite-ratų svetainės“ turtas, kad Valstybės kontrolės departa-mentas pateiktų išvadas dėl „Vilijos“ privatizavimo. Tokius duomenis V. Landsbergio žinio-mis, ministras pirmininkas ža-dėjo pateikti ir Seimui, bet kol kas to nepadarė.

Praėjusį penktadienį Rusijos tankų diviziono vadas maj. gen. Ivan Babičev buvo sulaukęs čečėnų moterų demonstracijos apie 20 mylių nuo sostinės Grozny. Jis joms pažadėjo, jog jis divi-zijai įsakė nepulti taikingų civilių. Tai tik vienas ženklas, kad Rusijos kariuomenėje nėra vienin-gos nuomonės dėl karinių sankcijų Čečėnijai. Tačiau pirmadienio rytą, Čečėnijai nekapituliuojus, Rusijos kariniai lektuvai ėmė pulti sostinę, Rusijos divizionams artėjant prie Grozny ir kovojant su stipriai į ginciančiais čečėnais. Subombarduotas televizijos bokštas ir kiti valdžios pastatai miesto centre. Tuo tarpu neaišku, ar čečėnų nepulti pažadėjo Rusijos kariai laikosi žodžio. Ne-noras jėga išlaikyti Čečėniją reiškiamas ir Rusijos parlamente bei daugelio Rusijos piliečių.

Tirs, ar „Literatų svetainės“ privatizavimas buvo teisėtas

Vilnius, gruodžio 6 d. (LR) — Vilniaus antrosios apylinkės teisme gruodžio 5 d. įvyko antrasis posėdis, kuriame nagrinėjamas premjero Adolfo Šleževičiaus ieškinys Seimo nariui Vytautui Landsbergiui, „dėl tikrovės neatitinkančių žinių paneigimo ir moralinės žalos atlyginimo“.

Kaip rašo Arvydas Lechavičius „Lietuvos ryte“, konfliktas kilo po to, kai rugpjūčio 28 d. per radiją transliuotoje spaudos konferencijoje, kurioje buvo ap-tariami įvykusio referendumo rezultatai, V. Landsbergis pa-sakė: „Pagalvokime, jei prem-jeras pasirašė parduoti „Literatų svetainę“ už keturis tūkstan-čius litų, tai kas gali paneigti galimybę, kad jis porą šimtų tūkstančių litų turi kišeneje už tai“.

I teismo posėdį pirmasis at-vyko A. Šleževičius, vyriausy-binių masinių kortelių ir lydimas apsaugos. Gerokai pavėlavęs, su asmens sargybiniais atėjo ir V. Landsbergis, nedalyvavęs pir-majame, lapkričio 3 d. įvyku-siame teismo posėdyje. Salėje jau laukė didelis būrys Seimo opozicijos vado gerbėjų.

Teismo posėdyje Landsbergis pasakė, kad po jam iškeltą kal-tinimo per vieną diplomatinį priėmimą jis pasakęs premjerui, jog nenorėjęs jo asmeniškai įžeisti. Po šių žodžių byla nagrinėjanti teisėja M. Galdi-kienė pasiūlė abiem pusėms susitaikyti. Tačiau nei vienas iš šių pasiūlymų neatsiliepė.

Vytautas Landsbergis kaltini-mus jam pavadino nelogiškais, su kuriais negalima sutikti. Jis taip pat pareiškė, kad kritikavo ir kritikuos šią vyriausybę ir kad tokia teisė jam užtikrina Konstitucija.

V. Landsbergio advokatai V. Barkauskas ir I. Kaganas teis-me citavo „Lietuvos rytui“ pa-sakytus Centrinės privatizavi-mo komisijos pirmininko K. Ba-ranausko žodžius, jog „Literatų svetainė“ nebuvo privatizuo-jama pagal Pirminio priva-tizavimo įstatymą. Advokatai prašė paklausti K. Baranausko, kad šis patvirtintų laikraščio

pasakytus teiginius, taip pat nustatyti, kada ir kokiai sumai buvo indeksuojamas „Literatų svetainės“ turtas.

Premjero advokatas K. Lipei-ka teigė, kad neverta tenkinti šio prašymo, nes nei ieškovas, nei atsakovas nelieta neteisėto privatizavimo.

Į tai V. Landsbergis atsakė, kad po referendumo surengtoje spaudos konferencijoje ir buvo kalbama apie neteisėtą privati-zavimą. Teisėja M. Galdikienė nutarė patenkinti šį opozicijos lyderio atstovų prašymą, nors premjeras prieštaravo sakydama, jog „Literatų svetainės“ valstybinio turto privatizavimas dar neprasidėjęs.

V. Landsbergio advokatai taip pat teigė, kad nelogiška per radiją pasakytus žodžius paneigti ir lingvistiniu požiūriu. Tai patvirtino ir specialistai iš-

kviestas kalbos ekspertas — Lie-tuvių kalbos ir literatūros ins-tituto gramatikos katedros va-dovas V. Ambrazas. Jo nuomo-ne, ieškinyje cituojamame V. Landsbergio pasakyme nėra konkrečių tikrovei priskiriamų teiginių, todėl jo negalima paneigti.

Paskelbus ekspertizės išva-das, teismas sutiko patenkinti atsakovo pusės prašymą išreika-lauti Valstybės kontrolės depa-rtamento išvadas apie valstybi-nės įmonės „Vilanta“, kuriai priklausė „Literatų svetainė“, reorganizavimo teisėtumą, jei toks patikrinimas buvo atliktas, arba atlikti jį, jei to dar ne-padaryta. Taip pat teismas nu-tarė paklausti Centrinių privati-zavimo komisiją, ar „Vilanta“ buvo privatizuojama pagal Pir-minio privatizavimo įstatymą, ar pagal kitus aktus.

Tolesnis bylos nagrinėjimas atidėtas neapibrėžtam laikui, kol bus gauti reikalaujami do-kumentai.

JAV Valstybės departamento pareigūnas Vilniuje

Vilnius, gruodžio 19 d. (Elta) — Į Lietuvą su trijų dienų vizitu gruodžio 17 d. atvyko JAV Valstybės departamento Šiaurės Europos ir Baltijos šalių skyriaus direktorius Michael Parnly.

Neseniai paskirtas naujojo Šiaurės Europos ir Baltijos šalių skyriaus direktorius pirmadienį susitiks su LDDP frakcijos Seime pirmininku Gedimynu Kirkilu, Seimo Nacionalinio saugumo komiteto pirmininku Vytautu Petkevičiumi, užsienio reikalų ministru Povilu Gylu, krašto apsaugos ministru Linu Linkevičiumi.

Susitikimuose numatoma aptarti dvišalius Lietuvos ir JAV santykius Baltijos ir Šiaurės šalių santykius, Baltijos šalių vaidmenį Baltijos jūros regione, jose vykdomas refor-mas bei šių šalių integravimąsi ir saugumo struktūras.

Šiaurės Europos ir Baltijos šalių skyrius buvo įsteigtas JAV Valstybės departamente šių metų gruodžio 9 dieną. Šia proga sveikinimo kalbas pasakė

Valstybės sekretoriaus pava-duotojas Europos ir Kanados reikalams Richard C. Holbrooke, Suomijos ambasadorius JAV Jukka Valtassar. Kalbose buvo akcentuota Baltijos valstybių reikšmė visam Baltijos jūros regionui, jų būsimos in-tegracijos į Europos ir kitas tarptautines struktūras svarba.

Klaipėdoje bus moderniausia telefono stotis

Vilnius, gruodžio 16 d. (Elta) — Valstybinės įmonės „Lietuvos Telekomas“ Klaipėdos filialo viename iš telekomunikacijų mazgų pradėta montuoti pirmo-jį Lietuvoje moderni skaitmeninė („digital“) automatinė tele-fono stotis, pagaminta Švedijos firmoje „Erikson“. Jos įrengi-mai įgyti Danijos vyriausybės Lietuvai skirtu beprocentinio kredoito lėšomis.

Manoma, kad naujoji 8,400 numerių stotis pradės veikti ateinančių metų rudenį. Taip bus išspręsta uostamiesčio imo-

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Mažeikių įmonė Nafta neturi iš ko susimokėti už žaliavas

Vilnius, gruodžio 5 d. (BNS) — Mažeikių įmonės Nafta generalinis direktorius Bronislovas Vainora sako, kad pagrindinė kliūtis Lietuvai gauti naftos yra apyvartinių lėšų trūkumas. Norint, kad gamykla normaliai dirbtų, jau šį mėnesį reikėtų gauti apie 20 milijonų dolerių, o bendra apyvartinių lėšų suma turėtų būti apie 60 milijonų dolerių.

Lapkričio pabaigoje susitiki-me Vilniuje, dalyvaujant presi-dentui Algirdui Brazauskui, ministrui Adolfui Šleževičiui, Lietuvos Banko valdytojui Kazimierui Ratkevičiui ir Bronislovui Vainorai, svarstyta galimybė suteikti kreditą Mažeikių Naftai.

Pasak įmonės vadovo, Lietu-vos Bankui nurodyta įieškoti finansavimo šaltinių, tačiau Vainora sakė jokių teigiamų po-slinkių nežina.

Padėtis yra bloga, sakė Vaino-ra, pasikalbėjime su BNS kores-pondentu. Mažeikių gamykla, dėl žaliavos stygiaus sustabdyta lapkričio 17 dieną, nedirba iki šiol. Gruodžio 2 d. gauta Rusi-jos valstybinės įmonės Rosneft telegrama, jog Mažeikiams pa-teikiama perdurti pirmosios 40,000 tonų naftos, o vėliau dar — 60,000 tonų.

Tačiau gruodžio 5 d., B. Vai-noros žodžiais, Novopoloce šios naftos dar nebuvo. Iš šios žalia-vos pagaminti produktai būtų skirti Karaliaučiaus sričiai.

Mažeikių įmonė Nafta vėl veikia

Vilnius, gruodžio 19 d. (Elta) — Gavusi 150,000 tonų naftos žaliavos, Mažeikių valstybinė įmonė Nafta vėl pradėjo dirbti.

Audronė Malūkienė, Naftos atstovė spaudai, pasakė, kad Rusijos kompanija LUKinter-oil gruodžio 16 d. patiekė 150,000 tonų naftos. Su šia įmone lap-kričio 17 d. trišalę sutartį pasirašė įmonės Lukoil Baltija ir Mažeikių Nafta. Pagal šią sutartį LUKinter-oil įsipareigo-jau Naftai kas mėnesį pateikti po 150,000 tonų naftos žaliavos.

Pasak A. Malūkienės, dar po 100,000 tonų naftos įmonei kas mėnesį turėtų tiekti Rusijos kompanija Rosneft. Kaip jau buvo pranešta, gruodžio mėn-sį ši kompanija patiekė 40,000 tonų naftos, tačiau tokio kiekio buvo per mažą, norint pradėti Mažeikių Naftos darbą. Ši

įmonė Rosneft B. Vainora pa-minėjo kaip galimą rimtą part-nerį, kuris kitamet turėtų pa-teikti po 100,000 tonų naftos kas mėnesį. Derybas su kitais Rusijos naftos tiekėjais šiandien stabdo vienintelis dalykas — nėra pinigų, sakė Naftos vadovas. Bronislovas Vainora tikisi, kad naftos, pagal neseniai pasi-rašytą naują bendros veiklos sutartį, Mažeikiams patieks ir nuolatinis partneris — Rusijos naftos įmonė Lukoil.

Jau tvarkomi dokumentai, ir šį mėnesį tikimasi gauti 150,000 tonų naftos, iš kurios pagaminti produktai būtų par-duodami Lietuvos rinkoje. Šio kiekio užtektų gruodžio mėnesį aprūpinti Lietuvos vartotojų šviesiaisiais naftos produktais, sakė B. Vainora.

Tam tikrai išeitį Mažeikių įmonės generalinis direktorius mato bendradarbiaujant su tarptautine naftos perdavimo įmonių statybos ir moder-nizavimo kompanija ABB Lum-mus Krest, kuri siūlo suteikti 10 milijonų dolerių kreditą apyvartinėms lėšoms ir dar tiek pat — pradiniam rekonstrukci-jos darbams.

Normaliai veiklai Mažeikių įmonei per mėnesį reikia maž-daug 550-650 tūkstančių tonų, o per metus — 7-8 milijonus tonų naftos. Šiemet per 10.5 mėnesio gamykla perdūrė 3.5 milijonų tonų žaliavos.

Mažeikių įmonė Nafta vėl veikia

mėnesį Rosneft žada pateikti dar 60,000 tonų naftos.

Kaip pasakė atstovė spaudai, 250,000 tonų žaliavos yra per mažą, norint aprūpinti darbu netgi minimaliu režimu dirban-čią Mažeikių įmonę. Tam reikė-tų bent 350,000 tonų naftos. Todėl intensyviai ieškoma tie-kėjų. Turimo kiekio užteks aprūpinti darbu įmonei iki pir-mosios sausio savaitės.

Mažeikių valstybinė įmonė Nafta neveikė beveik mėnesį dėl žaliavos stokos. Kaip jau buvo pranešta, Rusija ėmė reikalauti, kad prieš gaudama naftą, Mažeikių įmonė avansu sumokėtų importo ir muito mo-kesčius, o jiems neturėta lėšų. Pasak A. Malūkienės, mokes-čius už gruodžio 16 d. patiektą žaliavą dalimis sumokėjo Nafta, Lukoil Baltija ir LUKinter-oil.

Aklieji protestuoja prieš skurdą

Vilnius, gruodžio 15 d. (Elta) — Prie Seimo rūmų gruodžio 15 d. įvyko protesto akcija, kurią suorganizavo Lietuvos Darbi-ninkų Sąjungos (LDS) regėjimo invalidų asociacija. Susirinku-sieji iš Vilniaus, Kauno ir Šiau-lių rankose laikė plakatus: „Gerbiame Seimo narius, ne-jau jūs žadate praturtėti, suma-žinę regėjimo invalidams pensi-jas?“, „Regėjimo invalidų dar-bas įmonėje — tai ne tik pajamų šaltinis, o ir integracija į visu-menę“ ir panašiai.

Kaip Eltai papasakojo LDS re-gėjimo invalidų asociacijos tarybos vicepirmininkas Kazi-mieras Jukna, invalidai nusi-vylė valdžia, jos pažadais page-nių, įstaigų ir būto telefoniza-vimo problema, pagerinta klai-pėdiečių vietinio, tarp miestinio ir tarptautinio ryšio kokybė.

KALENDORIUS

Gruodžio 20 d.: Domininkas, Teofilus, Grožvydė, Gražvilė.

Gruodžio 21 d.: Šv. Petras Kanizijus, kunigas, Bažnyčios mokytojas (1521-1597), Tomas, Ilgis, Girenė. Pirmoji žiemos diena.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

PSORIAZĖ-ŽVYNELINĖ

DANIELIUS DEGĖSYS, M.D.

Jungtinėse Amerikos Valstijose apie penki milijonai vyrų ir moterų serga šia nemalonia odos liga. Apie 15% sergančių nusiskundžia psoriaziniu artritu. Liga pasižymi tuo, kad žmogaus odos ląstelės kai kuriose vietose greitai pradeda augti, storėti ir pleiskanoti. Nors mokslininkai ir nežino, kodėl odos ląstelės pradeda augti dešimt kartų greičiau, negu normalios odos ląstelės, bet yra manoma, kad organizmo imunetetas turi įtaką ir kad žmogaus paveldėjimas taip pat turi įtaką šios ligos išsivystymui. Ligos priežastimi gali būti klimato pasikeitimas, nervinė įtampa, vaistai, pavyzdžiui, litiumas, beta — blokeriai ir mialijai gydantieji vaistai.

Psoriazė būna įvairių formų, bet dažniausiai pasitaikanti forma — tai sustorėję ir pleiskantys odos pakitimai ant žmogaus kūno, nugaros ir sąnarių, ypač ant alkūnių, kelių ir galvos. Kai kuriems rankų ir kojų pirštų nagai sustorėja ir kartais net atsoka nuo nagų guolio. Amerikoje maždaug vienam milijonui žmonių ši liga reiškiasi gana sunkia forma, ir užima apie 20% viso kūno paviršiaus. Kitiems atsiranda mažos pūsliukės, išsiplėtusios ant viso kūno arba būna lokalizuotos tik ant kojų ir rankų. Psoriazės gydymui vaistų mes neturime. Bet yra vaistai, kurie mažina uždegiminį procesą ir pleiskanų atsiradimą, ir kai kada net panaikina odos psoriazinius pakitimus. Neseniai vaistų administracija aprobovo sintetinį vaistą D3 (calcipotriene), kuris parodomas kaip tepalas, vadinamas **Dovonex**, ir kuris laikomas labai geru vaistu.

Jis ne tik gerai gydo psoriazė, bet ir duoda mažai šalinių reiškinių. Jį vartojant, sergančiam nereikia vartoti kortikosteroidinių tepalų. Vartojant vitamino D3 tepalus (Dovonex), galima sumažinti odos paraudimą ir pleiskanojimą apie 70%. Šį tepalą vartojant, maždaug kas dešimtį asmeniui, kuriam laikui visiškai pranyksta odos pakitimai. Mokslininkai mano, kad vitaminas D3 reguliuoja imuneteto sistemą ir mažina odos ląstelių per greitą augimą. Bet vis dėlto, vartojant šį tepalą, kai kurie skundžiasi odos suerzinimu, niežėjimu ir deginimu. Būna ir tokių, kuriems psoriazė net pablogėja, ypač tepant ant veido. Be to, jeigu juo užtepama ant daugiau negu 40% kūno paviršiaus, tai organizme gali susidaryti per dideli kalcio kiekiai, kurie gali sukelti rimtus šalininius reiškinius.

Tepalų formoje vitaminas D3 mažina paraudimą ir pleiskanų susidarymą, bet vitamino D imant į burną, jis neturi jokios įtakos ir psoriazės eigai. Todėl žmonės neturėtų šidinti vitamino D dozių, galvodami, kad organizme susidarius didesni kiekiai vitamino D psoriazė pagerės.

Lengvos formos psoriazė pagerėja, gydant ultravioletiniais ar saulės spinduliais. Kortikosteroidiniai tepalai yra gan efektingi sunkesnės formos gydymui, bet, vartojant juos ilgesnį laiką, jų efektingumas sumažėja, o, be to, jie gali sukelti odos atrofiją — suplonėjimą. Dermatologai rekomenduoja tokius tepalus vartoti kasdien tik vieną arba dvi savaites, iki odos pakitimai pranyks, o po to juos vartoti tik dvi arba tris dienas

savaitėje. Kitom dienom vartoti tik odą minkštinančius tepalus. Skalpo (galvos odos) psoriazei gydyti kartais vartojami skysti muilai, turintieji dervos preparatus. Sunkios formos psoriazei gydyti tiems, kuriems čia aprašytas gydymas nepadaeda, patariama gydytis fototerapija, vadinama PUVA (Psoralen ultraviolet A). Vartojant šį ultravioletinių spindulių metodą, pirmiausia imama vaistas **psoralen**, kuris įjautrina odą ultravioletiniams A spinduliams. Tokie atveju ultravioletiniai spinduliai organizme sužadina fotocheminę reakciją, kuri stabdo odos ląstelių per greitą augimą. Bet, ilgai vartojant tokį gydymą, susidaro pavojus išsivystyti odos vėžiui.

Dar kitas sunkios psoriazės formos gydymo būdas — tai yra **methotrexate** tabletės. Methotrexate yra vartojamas vėžiui gydyti. Šis vaistas stabdo kūno ląstelių dalijimąsi — dauginimąsi. Jį vartojant, žmogus turi tikrinti kraują, inkstus ir kepenis, be to, methotrexate sukelia kokuimą — vėmimo jausmą. Tiems, kurie turi sunkią psoriazė, nepasiduodančią gydymui, gydytojai išrašo **vitamino A derivatą (etretinate)**.

Valgant daugiau žuvų arba geriant kasdien žuvų taukus, psoriazė lengvėja.

Iškilms, šventinant kopyltulpi a.a. Stasio Lozoraitio atminimui š.m. lapkričio 17 d. Šančiuose. Pirmoji iš dešinės — Marija Garšviene, antroji — Daniela Lozoraitienė.

Nuotr. Prano Abelkio

VILNIUJE PRASIDĖJO KALĖDINĖ SVEIKATOS SAVAITĖ

Vilniaus sveikatos mokymo centras pradėjo vadinamąją Kalėdų sveikatos savaitę.

Ideja surengti tokią sveikatos savaitę būdą propaguojančią savaitę ir sudaryti žmonėms galimybę pasitikrinti sveikatą, sositinės sveikatos mokymo centre kilo po Pasaulinės sveikatos dienos, kurios metu gyventojai panašiais renginiais buvo skatinami gyventi sveiką, raginami pasitikrinti sveikatą. Kalėdinės sveikatos savaitės dienomis centre lankytojus konsultuos medikai, čia bus galima nemokamai pasimatuoti kraujo spau-

dimą, pasiverti, išsitiirti cukraus kiekį kraujyje.

Gyventojus taip pat konsultuos Lietuvos mitybos centro specialistai. Lankytojai galės čia pat išgyti sveikos mitybos produktus, pavyzdžiui, natūralaus medaus, grūdų, sėlenų, vaistažolių, arbatų. (J.V.)

INVALIDŲ VEŽIMĖLIAI VAIKAMS

Lietuvos invalidų draugijoje pristatyti specialūs vežimėliai ir kėdės, skirti vaikams, sergantiems cerebraliu paralyžiumi. Pagal Didžiosios Britanijos nepelnio organizacijos „Motivation“ projektą ateinančių metų

pavasarį tokius vežimėlius ir kėdes ketinama pradėti gaminti Lietuvoje.

Šalyje yra maždaug 1.5 tūkstančio vaikų, sergančių cerebraliu paralyžiumi, apie ketvirtadalis jų nevaikšto. Lig šiol Lietuvoje specialūs vaikiški invalidų vežimėliai nebuvo gaminami.

Pagal bendrą Lietuvos ir Britanijos vaikiškų invalidų vežimėlių gamybos ir pritaikymo Lietuvoje projektą, jie bus gaminami iš vietinių medžiagų. Ateinančiais metais Vilniuje, padedant „Motivation“ organizacijos specialistams, ketinama pagaminti pirmuosius 200 vežimėlių.

MŪSŲ VILTIES PREZIDENTO ATMINIMUI

A.a. Stasys Lozoraitis, pirmasis atkurto Lietuvos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius JAV, Vytauto Didžiojo universiteto Garbės daktaras — mūsų Vilties Prezidentas grįžta į Lietuvą.

Nesavanaudišku pasiaukojimu ir meile tarnavęs Lietuvai ir tvirčiai tikėjęs, kad Lietuva bus laisva ir nepriklausoma, jis šildė mus visus ta viltimi, tapo tautos simboliu, įkūnijančiu geriausius tautos bruožus, jos stiprią, nesunaikinamą dvasią.

1994 m. birželio 13-ąją mus pasiekė skaudi žinia — mirė Stasys Lozoraitis, mūsų Vilties Prezidentas... Taip ir nesulaukęs demokratiškos Lietuvos atkūrimo, palikęs ją neokomunizmo ūkanose.

Dabar jis grįžta į Lietuvą. 1994 m. rugpjūčio 18 d., kaunietės Marijos Garšvienės kvietimu, susirinko žmonės iš Kau-

no, Vilniaus, aplinkinių rajonų ir Šv. Jėzaus širdies parapijos bažnyčia Šančiuose, į gedulingas Mišias. Jas aukėjo kunigai Jonas Babonas, Longinas Vaičiulionis ir Petras Naslėnas. Šventose Mišiose dalyvavo Kauno „Teminių“ choras, Lietuvos Šaulių sąjungos Kauno skyriaus šauliai. Po Mišių buvo surengtos gedulingos vaisės. Jose nuosirdžius žodžius mūsų Vilties Prezidento atminimui tarė Marija Garšviene, tvirtiausias valios lietuvė moteris, badavusi beveik 30 dienų prieš Seimą, taip protestuodama prieš a.a. Stasio Lozoraitio atleidimą iš Lietuvos nepaprastjo ir įgaliotojo ambasadoriaus pareigų JAV. Kalbėjo Seimo narys K. Kuzminskas, Lietuvos moterų lygos pirmininkė O. Voverienė, mokytojai, gydytojai, kiti Kauno šviesuoliai. Gedulingas vaisės rėmė uždarytosios akcinės bendrovės „Trolis“.

„Nemuno krasto kepykla“, „Kauno pieno centras“, „Kauno maistas“, valstybinė įmonė „Žuvis“, akcinė bendrovė „Ragutis“.

1994 m. spalio 29 d. Kauno Kryžių kalnelyje buvo pašventintas (apeigas atliko Šv. Kryžiaus — Karmelitų — bažnyčios klebonas A. Keina) kopyltulpiš. Iškilms dalyvavo a.a.

Iš kairės: Daniela Lozoraitienė ir Marija Garšviene.

mūsų Vilties Prezidento žmona Daniela Lozoraitienė, Kauno miesto valdžia, dešiniųjų partijų ir visuomeninių judėjimų atstovai, aktyviai dalyvavo a.a. Stasio Lozoraitio rinkiminėje kampanijoje, šauliai, savanoriai. Ant kopyltulpio užrašyta: „Šis kopyltulpis tepirmina Lietuvį tautai Viešpaties siųstą Vilties Prezidentą Ambasadorių Stasį Lozoraitį“.

Susirinkusieji padėjo Marijai Garšvienei, rinkusiai aukas šiam kopyltulpiui, taip pat kopyltulpio autoriui Poniskaitienei, tautodailininkams Peleckiui ir Reventui („Kauno aidas“, — 1994 m. — lapkr. 17, nuotraukos).

Marijos Garšvienės iniciatyva sukurtas a.a. Stasio Lozoraitio komitetas, kurio tikslas pastatyti paminklą Stasiui Lozoraitiui. Pradedamos rinkti aukos. Grįžta Tautos sūnus a.a. Stasys Lozoraitis į Lietuvą. Grįžta visiems laikams, kaip lietuviybės, ištikimybės Lietuvos simbolis, švityrų tiems, kurie dar neprarado vilties ir sąžinės, priekaištas tiems, kurie savo abejingumu, snauduliu raudonmiegyje išdavė jį ir Lietuvos idealus, kėdėdams tautą į siaurą buri.

Ši buri stoti į taiką „vardan tos Lietuvos“ atgimimo.

Nuotr. Zenona Šiauška

Ona Voverienė

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pasto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą —			
Oro pastu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu pastu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

„Motivation“ sukurti vežimėliai ir kėdės yra su specialiomis atramomis kojomis, keliams, rankoms, galvai. Tai palengvina arba visiškai pakeičia sergančio vaiko gyvenimą, suteikia jam daugiau laisvės ir savarankiškumo. Jie skirti vaikams nuo 2 iki 17 metų.

Bendradarbiaujant „Vilties“ bendrijai ir „Motivation“, buvo parengtas bendras vaikiškų invalidų vežimėlių gamybos ir pritaikymo Lietuvoje projektas. Vežimėliai iš vietinių medžiagų bus gaminami invalidų draugijos personalinėje įmonėje „Puntukas“.

• Anglų gail. seselė Edith Cavell buvo vokiečių sušaudyta Briuselyje, Belgijoje, 1915 m. spalio 12 d., nes ji padėjusi pabėgti iš vokiečių okupuotos Belgijos bent 200 anglų, prancūzų ir belgų belaisvių.

LINAS A. SIDRYS, M.D.

Ophthalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimui** (kalbet angliskai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBE — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBE — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p. p. - 7 v. v. antrd. 12:30-3 v. p. p.
trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v. p. p.
penkt. ir šešt. 9 v. r. - 12 v. p. p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

(312) 778-6969 arba (312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINE CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p. p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaras ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBE — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p. p. - 7 v. v., antr. 9 v. r. - 12, ketvd. 12 - 4 v. p. p., penkt. 12 - 6 v. v.

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — (1-312) 337-1285

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. (708) 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. RAIMUNDAS RUGINIS

Chiropraktinis gydymas nuo nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v. p. p. ir ketv. 2-5 v. p. p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybe — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090

Valandos pagal susitarimą

Demokratijos laimėjimai ir nesėkmės

Tikima, kad demokratija yra idealiausia valdymo sistema, nes gyventojai turi teisę laisvu balsavimu išsirinkti vyriausybę, kuri visiems užtikrina lygias teises ir gerbia visų savo piliečių įsitikinimus.

Pagal „Freedom House“ 1994 m. duomenis, šiais metais pasaulyje priskaičiuojama 114 demokratiškų valstybių. Tai didžiausias demokratijų skaičius visoje žmonijos istorijoje. Per pastaruosius du dešimtmečius valstybių su demokratine valdymo sistema skaičius padvigubėjo. Vien tik šiais metais prisidėjo septynios: Haiti, Pietų Afrika, Ukraina, Mozambique, Malawi, Guinea-Bissau ir Paulaukai. Tiesa, kai kurios taip mažai žinomos, kad reikėtų gerai pagalvoti, kurioje Žemės gaublio dalyje jos yra, bet vis tiek labai svarbios, nes siekia žengti demokratijos keliu.

„Freedom House“ yra nepolitinis, jokio krašto vyriausybės žinioje nesanti organizacija, kasmet stebinti 191 valstybes ir 58 teritorijų politinę eigą. Teigiama, kad 60 proc. tų kraštų šiuo metu turi demokratine valdymo sistemą, tačiau dar yra nemažai vietų, kur gyvenytojų teisės tik iš dalies respektuojamos arba griežtai varžomos. Kai kurios šalys, nors šiuo metu demokratiškos, netolimoje ateityje gali pasikeisti. To svyravimo priežastys įvairios, bet daug itakos turi vyriausybės nesąžiningumas, užsienio kišimasis ir spaudimai, ekonominiai sunkumai ir etninių grupių nesutarimai krašto viduje.

Rūpestį kelia Pietų Amerikos – Brazilijos, Kolumbijos, Paragvajaus, Venezuelos, Dominikonų Respublikos ir kt. – valstybių likimas, nes demokratijai pavojus gresia ir iš vyriausybės nesąžiningumo, ir iš narkotiku prekybos „kelio“, kuriuos palaiko užsienis.

Respublikos, buvusios pajungtos sovietų imperijai, dabar paskelbusios nepriklausomybę, taip pat turi problemų, ir sunku pasakyti, ar įstengs pasilikti demokratiškųjų kraštų grupę. Ypač aštrus dyglys kaimyninių valstybių šone yra Rusija, įvairiais būdais besikišanti į jų vidaus reikalus. Naujausia „karšta vieta“ – Čėčenija, kurios teritorijos sienas prieš savaitę peržengė ginkluotos

Rusijos pajėgos, o šiuo metu vyksta sostinės Grozno ir kitų vietovių puolimai. Maskvos tikslas: susigrąžinti Čėčeniją į savo globą, nes ją laiko savo teritorija, nelegaliai atskilusia ir 1991 m. paskelbusia nepriklausomybę.

Idomu, kad invazija į Čėčeniją nėra populiari ne tik dalies Rusijos gyventojų, bet kai kurių vyriausybės narių bei kariuomenės vadovybės tarpe. Pradžioje savaite vienas karinių pajėgų generolas, pasiūstas su savo pulkais į Grozną, užtikrino gyventojus, kad į juos nešaudys, nepaisant įsakymų iš Maskvos.

1994 metų „Freedom House“ apžvalgoje paminima 21 valstybė ir šešios teritorijos, kuriose žmogaus teisių pažeidimai yra nuolatinis reiškinys, o laisvė beveik neegzistuojanti. Tarp jų yra Alžirija, Kinija, Kuba, Irakas, Šiaurės Korėja, Ruanda, Somalija, Libija, Sudanas, Syrija, Vietnamas ir kitos. Iš šios grupės „pirmaujan“ Sudanas, o jį „vežasi“ Irakas ir Šiaurės Korėja.

Žiūgu, kad jokiame „juodame“ sąraše nematyti Lietuvos vardo. Jis neminimas nei grupėje, kurioje demokratijos pamatai gerokai pasilęję ir gali ilgai subyri. Nepaisant, kaip patinka ar nepatinka, mūsų tėvynė turi demokratinių būdų, laisvuose rinkimuose išrinkta vyriausybė, kuri, bent iš šalies stebint, gali būti demokratiškos. Reikia tikėtis, kad gausis dabartiniai sunkumai ir spaudimai (iš vidaus ir iš užsienio – labiausiai Rusijos) nepakreips tos vyriausybės vairo nepageidautina linkme, o kitais metais „Freedom House“ raporte nereikės skaityti, kad Lietuva jau įrikiuota į valstybių grupę, kurioje demokratijai gresia rimtas pavojus. Čia svarbiausia vaidmenį gali vaidinti Lietuvos gyventojų gyvas susirūpinimas savo krašto ateitimi, įsijungiant į politinį gyvenimą, stebint savo vyriausybės ėjimus, pritariant tiems, kurie kraštui yra naudingi, atstovai kritikuojant žalinguosius ir visuomet prisimenant, kad ateinančiuose rinkimuose – taip pat demokratinių būdų – galima pašalinti iš vyriausybės netinkamus asmenis ir išsirinkti tinkamesnius.

gi vaikas dabar yra.

– Vaikas? Ar Tamsta ji nevadinai Juhani? Juhani dabar yra našlaitys, kuris nuo čia yra už kelių kilometrų. Reikia tik kreiptis į stovyklos vadovybę ir gauti informaciją. Mažylis ten buvo nuvežtas kaip Juhani ir dar kažkaip, tačiau aš jau neatsimenu, kaip tas skambėjo.

– Kanasjarvi, – prašnabzdėjo, – taip, kas tai panašiai.

Linktelėjo galva ir paėmė paduotą indą. Janttinen nėjo. Valge lėtai, vis ilgai žiūrėdamas į dubenį, tarytum kiekvieną pupelę skaičiuodamas. Paskui kiek pastovėjo prieš baraką, žvilgtelėjo į tamsą, lyg norėtų pamatyti kelią. Klausėsi tolimesio kanonados fronto, kur veikė minosvaizdžiai. Pagaliau, tarytum nusprendęs kitaip, prasišvėrė pro grupę rūkančių kareivių, prieš baraką stovėjusių ir kažko laukusių. Priėjo prie vilkštinės sunkvežimio, kurio turėjo pajudėti fronto kryptimi. Ilpo ir susigūžęs atsistojo ant dėžės, tylėdamas net ir tada, kai buvo užkalbinamas.

Tik tada pastebėjo, jog važiuoja, kai sprogimų garai ir įsisiaudymas dviejų frontų rytinei dvikovai, pas jį išaukė kareivio, apsispratusio su frontu, mechaninė reakcija. Del savo nelaukto tylymo, nesamoningai ir be tyčios tapo kraupiu bendrakereliu visiems, kurie su juo keliavo. Patenkinti buvo kai įsiai nuoko, kad ieškotų štabo ir savo senos kuopos.

(Bus daugiau)

Draugo fondo direktorių taryba 1995-1996 metams. I eil. iš kairės: pirm. Bronius Juodelis, kun. Viktoras Rimšelis ir Jurgis Rikškus; II eil.: dr. Kazys Ambrozaitis, dr. Antanas Razma, Birutė Jasaitienė, Jonas Vaznelis, Vaclovas Momkus ir kontrolės komisijos pirm. Marija Remienė. Tarybai dar priklauso Gražina Liautaud.

PANAIKINTI MIRTIES BAUSMĘ LIETUVOJE?

FABIJONAS S. DAUKANTAS

Komentuodamas žurnalisto Vito Lingio nužudymo bylą Lietuvoje, advokatas Povilas Žumbakis Čikagos radijo programoje lapkričio 27 d. padarė netikėtą pasiūlymą: prezidentas Algirdas Brazauskas turėtų mirties bausmę B. Dekanidzei pakeisti kalėjimu iki gyvos galvos. Iš antros pusės, jis siūlė pagerbti ir tose pačiose pareigose dar penkeriems metams palikti generalinį prokurorą Artūrą Paulauską, kuris buvo toje byloje prokuroras ir išdrįso stoti prieš tamsiąsias mafijos jėgas, prašyti sunkių bausmių žudikams bei atidaryti kanalus į kitų kriminalinių nusikaltimų tyrimą.

Iškart tarsi atrodytų, kad tie du siūlymai vienas antram prieštarauja. Bet iš tikro Žumbakio argumentacija yra nuosekli ir logiška. Jis gerai pažįsta kriminalinių gaujų Lietuvoje siausmą ir iš sovietų paveldėtos teisėtvarkos skurdą. Lingio bylos metu buvo grąsinimų teisėjams ir jų paduoginimui, bylai pasibaigus. O visuomenėje gimė viltis, kad valdžia ryžtasi rimtai kovoti su organizuotais kriminaliniais nusikaltimais, kurių siūlai dažnai veda į aukštesnes valdžios grandis. Vien už šitą atgimstantį Lietuvai gyvybiškai reikalingą drasą Žumbakis pasiūlė gen. prokurorą Paulauską viešai pagerbti ir turimas pareigas jam patikėti dar vieneriems metams.

Iš antros pusės, Povilas Žumbakis iš esmės pasisako prieš mirties bausmę. Ar mirties

bausmė sumažina nusikaltamumą ir iš vis, ar vienas žmogus turi teisę atimti kitam gyvybę – buvo, yra ir bus kontroversinis klausimas. Vienose Amerikos valstijose mirties bausmė įstatymiskai yra panaikinta, kitose – įteisinta. Pateikiamos statistikos, kaip jos sudarytos, patvirtina ir vieną, ir antrą nuomonę. Žumbakio argumentai prieš mirties bausmę tokie:

a) yra galimybė, kad kaltinimo procedūra gali būti atlikta nesąžiningai ar klaidingai (jis gerai pažįsta John Demjanjuk bylą, kur visai nekalta žmogus buvo išvengę kartvinių); b) klaida gali būti padaryta ir tobuloje teisinėje sistemoje; c) kaip krikščionims, galutinį sprendimą palikti Dievui; d) sovietų teisinė sistema buvo suvurusi, o Lietuvos teismai ne daug pasikeitė. Remdamasis tokiomis argumentais, kad ir užgyres prokuroro ir teisėjų Lingio nužudymo byloje parodyta drasą, jis siūlo prezidentui mirties bausmę Dekanidzei pakeisti iki gyvos galvos kalėjimu.

Mirties bausmės klausimu maždaug tuo pačiu metu, kaip ir Žumbakis, Lietuvoje pasisako kultūrininkas, „Krantų“ redaktorius Vaidotas Daunys. Ne Boris Dekanidzė, bet mirties bausmę nuteistas Antanas Varnelis jam duoda tokią progą. Savo samprotavimus Daunys išsako „Lietuvos rytė“ spalio 8 d. Varnelis, gimęs pakrikusioje šeimoje, augęs vaikų namuose, tapo piktybinis valkata. Išpriešino mirties bausmę, ar mirties

nužudė šešis žmones, prieš du kėsinosi, ir vykdė kitus nusikaltimus. Iš policijos vis išsisukdavo. Pagavo kaimiečiai. Aukščiausio teismo paskirta mirties bausmė buvo įvykdyta. Daunys savo straipsnyje nedėsto argumentų prieš mirties bausmę, bet dėl mirties bausmės Varneliui įvykdymo kaltina visuomenę. Net daugiau, negu kaltina: „Reikia bausti, tiesą sakant, pačią visuomenę“. Ir aitaria priduria: „Ypač tą dalį, kuri tvarką nori įvesti, žudydama savo augintinius“. Čia, reikia manyti, galvoje jis turi prokurorus ir teisėjus.

Būtų idomiau, jei Daunys būtų išsakęs mirties bausmės klausimu savo principus, kurie apimtų ne tik A. Varnelio, bet ir B. Dekanidzės bylą. Juk Dekanidzė gyveno ne vaikų namuose, bet buvusio Sovietų Sąjungos vidaus reikalų ministro Pugo viloje, mokėdamas 250 dolerių parai. Daug racionaliau Varnelio bylos klausimu pasisako jo bylos gynėjas Jonas Jasiulevičius („Veidas“, nr. 37). Jis, kaip ir Žumbakis, nepitaria mirties bausmei, nors sovietmečiu kaip teisėjas pats mirties bausmės skyrė. Net argumentuoja, kaip Žumbakis: „Ir apskritai gyvybę žmogui atimti gali tik tas, kuris ją davė – Dievas“. Jasiulevičius pripažįsta, kad Varnelis buvęs protniai ne visai išsivystęs ir ribotos atsakomybės, ir mirties bausmę nebaustinas. Jis netgi siūlo panaikinti ir iki gyvos galvos bausmę. Palikti nusikaltėliui nors ir mažytę viltį ir paskatą atgailauti.

Lietuvoje mirties bausmių nedaug. – maždaug trys metuose. Vidutiniškai kasdien tiek padaroma žmogžudysčių. Daugelis jų savo žiaurumu prilygsta sūrių, enkavedistų ar girtų

tarytum bevandenis, nebylus upokšnis tekėjo tarp apsnigtų kauburių. Nebuvo jokio vėjo dvelkimo.

O kai taip ėjo išilgai ilgos vilkštinės, baltais kryžiais paženklintų, šviežių kapų, kuriuose buvo palaidotos lektuvų puolimo aukos, atskirai nepagerbiami kariai, priklausę prie Tėvynės didžiosios armijos, girdėjo kaip po jo kojomis traskėjo šalčio trapiai susaldyti vainikai iš buvusių gyvų gėlių, o taip pat vaskuoto popieriaus dirbtiniai vainikai, patamsėję dar blankiai spindintys. Traškėjimas kūrė iliuziją, jog tą vėlyvą valandą sprogtą gėlių vokeliai, kad pasėtų savo sėklas.

Uždegė lemputė, nors tai nebuvo būtina, kadangi jau žinojo: čia... vienok, iki krito ant sniego, panašiai kaip matė kritusius fronto draugus, kuriuos kulka pasiekė į pačią širdį, lemputės šviesoje perskaitė ryškiai matomus vardus.

Po maždaug trijų dienų Janttinen vėl buvo pakelyje į frontą. Niūrus, tylus, neatsiliepiantis į jokių bandymus užmegzti pokalbį, sėdėjo viename nesuskaitomų užtemdytų traukinių, kurie kiekvieną vakarą gabeno triukšmingus karių transportus vis toliau ir toliau į rytus. Nesikalbėjo su nieku, niekas į jį nesikreipdavo, nes bet kokią bandymą užmegzti kontaktą atstumdavo tylyjimu. Budinčiam žandarui, kuriam pareikalavus padavė dokumentus, taip niūriai pažiūrėjo į akis, jog net tasi atletiškas milžinas, kuriam data dokumente, kuriuo buvo duotos dvi savaitės atostogų, neturėjo jokio logiško ryšio su einamosios dienos data, susilaikė nuo paklausimo, kodėl gi vėl grįžta į frontą, – gražino tylėdamas atostogų liudijimą ir kelionės lapą.

Po dviejų parų kelionės Janttinen pasiekė apylinkes,

sovietų kareivių karo metu įvykdytom piktadarystėm. Žumbakis, Daunys ir Jasiulevičius įsitikinę, kad ir tokiems mirties bausmė neskirtina. Tik Daunys gąsdina savo išvada: vieton nusikaltėlių bausmę visuomenę, o ypač teisėsaugos darbuotojus.

Prezidentas A. Brazauskas, atleisdamas iš pareigų gen. prokurorą Paulauską, atsuka nugarą Žumbakio siūlymui Paulauską už drasą viešai pagerbti ir toliau palikti tose pareigose. Jis priartėja prie Dauno drastiškos minties bausmę ir ypač tuos, kurie „tvarką nori įvesti, žudydami savo augintinius“. Atleisdamas prokurorą, jis baudžia ir Paulauską, ir visuomenę. Pradžiugina tik mafija.

Tikrosios Paulausko atleidimo priežastys neskelbiamos. Greičiausia už norą „įvesti tvarką“, kuri neparanki dabartinei valdžiai. Mat, be sunkių bausmių nusikaltėliams, palikta dar žioruojančių kiauymių. Tą prielaidą patvirtina per Vilniaus radiją nugirsta žinia („Dirva“, XII.1), kad Paulauskas dar kaltinamas bylos kelimu LDDP nariui Algiiui Klimaičiui ir pasirašymu „orderio“ 1991 metais padaryti krata Komunistų partijos gen. sekretoriaus A. Brazausko bute.

Klimaičio bylos iniciatyva, žinoma, išėjo iš generalinės prokuratūros. Politinė bylos dalį paruošti buvo pavesta jaunam teisininkui (Pliopliui), o finansines jo machinacijas ištirti – patyrusiam svarbių bylų tardytojui (Milkeraičiui). LDDP sutelkė visas savo jėgas Klimaičio bylą užslopinti. Jaunas, nepatyręs Plioplys statomų kliūčių nepajėgė įveikti, bet Milkeraitis surinko keliolika tomų Klimaitį inkriminuojančios medžiagos, kurioje figūravo nemažas skaičius žinomų pavardžių. Pabūgusi, kad bylos faktai neišeitų į viešumą, valdžia surinkta medžiaga iš Milkeraičio paėmė, o Klimaitį iš kalėjimo paleido. Protesuodamas prieš valdžios savivalę, Milkeraitis padarė pareiškimą Seime. Neteko ir tardytojo pareigų.

Labai idomus kaltinimas dėl „orderio“ daryti krata 1991 metais dabartinio prezidento Algirdo Brazausko bute. Vieša paslaptis, jog tą žygi organizavo KGB, kad sukompromituotų tuometinį Aukščiausiosios Tarybos pirmininką Vytautą Landsbergį. „Orderį“ pasirašė ne pats gen. prokuroras Paulauskas, bet labai sunkiai sergąs vienas jo pavaduotojas, didelis Landsbergio rėmėjas, kuris gerai ir nebesuprato, koki raštas pasirašo. Netrukus po to jis mirė. Krata įvykdyti buvo pavesta jau minėtam Milke-

raičiui. Bet jis iškart suprato klastą ir nuo tos pareigos atsisakė. Pas Brazauską jokios inkriminuojančios medžiagos nebūtų buvę rasta, bet propagandinis KGB laimėjimas būtų buvęs neeilinis: žiūrėkit, kokiom priemonėm Landsbergis kovoja prieš taikų, patriotiškai nusiteikusių, politinį oponentą. Milkeraičio susiorientavimo dėka KGB tada pralaimėjo. Bet kerštas už pralaimėjimą Milkeraičiui atėjo 1994 metų pradžioje, o gen. prokurorui Paulauskui – metų pabaigoje.

Pavasari įvyksia savivaldybių rinkimai turėtų parodyti, kiek prablaivėjusi Lietuvos žmonių politinė sąmonė.

SALEZIETĖS DAVĖ ĮŽADUS

Rugpjūčio 13 d. Kaune statomoje Palemono Šv. Marijos Rozančiaus Karalienės bažnyčios koplyčioje įžadus davė keturios saleziečių kongregacijos narės. Įžadų šventėje Palemone dalyvavo Marijos Krikščionių Pagalbos kongregacijos generalinė vyresnioji Martinela Kastonja, šv. Mišias aukojęs saleziečių bendruomenės Lietuvoje direktorius kun. Križantas Juknevičius. Laikinuosius įžadus davė seserys Lina Minelgaitė, Rasa Paleckytė ir Vida Vainilavičiūtė, amžinuosius įžadus davė seserys Lina Minelgaitė, Rasa Paleckytė ir Vida Vainilavičiūtė, amžinuosius įžadus davė seserys Lina Minelgaitė, Rasa Paleckytė ir Vida Vainilavičiūtė, amžinuosius įžadus davė seserys Lina Minelgaitė, Rasa Paleckytė ir Vida Vainilavičiūtė.

Religinė šventė Palemone tęsėsi ir kitą dieną. Penkiolika klierikų iš Italijos mieste Turine įsikūrusio saleziečių centro aiškino, kaip turėtų būti rengiamos vadinamosios oratorijos – pamaldos vaikams, kurioms pasibaigus jie laisvai žaidžia ir per žaidimus mokomi dvasingumo bei gerumo. Saleziečių bažnyčios ir centrai šiuo metu atkuriami Vilniuje ir Alytuje. (KBL, liepa-rugpj.)

SALEZIEČIŲ VEIKLA RUSIJOJE

Liepos mėn. Maskvoje saleziečių ordinas ketina įsteigti naują ordino provinciją. Kaip pranešė ordino atsakingi asmenys, Benediktbeuene (Vokietijoje) jau dabar ten dirba 80 brolių. Gegužės mėnesį bendruomenė taip pat ketina atidaryti grafikos mokyklą St. Peterburge ir tarptautinį jaunimo centrą netoli Maskvos. Tuo tarpu Čekijoje ordinas suduria su sunkumais. Čekijos provincijai priklausančio tėvo Josefo Dolistos žodžiais, čia trūksta ordino narių, turinčių „profesionalaus pastoracinio darbo“ patirtį ir žinių. Kita vertus, tėvai kartais draudžia vaikams sueiti į kontaktą su Bažnyčia.

kurių pavadinimai pradėjo būti žinomi. Tada iš jo regėjimo lauko pradėjo nykti kryžius su trimis vardais, kurį iki tol nepaliaujamai matė sniego fone.

Tylėdamas ir vis laikydamasis nuosėdai, padėjo užpildyti kareiviškas valgyklas, kurių kiekviena jį priglaude vienai dienai. Kažkuria dieną buvo dainos ir triukšmingas Neojų metų sutikimas, bet įsiai į tas iškilmes nesijungė. Iki šiol turėjo jausmą, jog nežina, iš kur atvyksta ir kur noris vykti. Jojo kuopa buvo perkelta. Net nežinojo, ar sugebės ją surasti tose milžiniškose giriose. Vienok įsiai nenuovokė ir tuo net nelabai tesirūpino, kad nors kiekviena valanda, kurią praleido slinkdamas pašliūzomis arba po sunkvežimio apdangą, jį vis labiau ir labiau kėlė į tas dykvas, kuriose dabar toli į rytus vystėsi frontas, bet vis dar turėjo aštuonias dienas atostogų.

Kai kažkurioje kariškoje valgykloje pakelyje, kur įsiai gavo pupelių sriubos lėktę, viena vyresnio amžiaus padavėja pažino jį ir paklausė apie sūnelį, tą klausimą pradžioje sutiko tylyjimu. Tačiau jau prie kito klausimo: ar atsitiktinai įsiai gi nėra tas pats grandinis, kuris prieš maždaug dvi savaites jai atvežė vaiką, rastą patruliuojant metu už fronto, nesugebėjo gintis senu niūriu tylyjimu. Siena, kurią praejusiomis dienomis pastatė tarp savęs ir pasaulio suiro, žvilgtelėjo į ją, linktelėjo galva.

Ar aplankė mažylį?

Pakratė galva neigiamai ir jau pasisuko, kad nueitų, bet susilaikė ir beveik pašnabzdomis paklausė, kur

KARELIJOS ŠILŲ KŪDIKĖLIS JĖZUS

EDZARD SCHAPER

Vertė Jonas Dainauskas

Keliavo visą naktį ir kitą dieną, pradžioje transporto vilkštinėmis einančiomis iš fronto, o nuo ankstyvo ryto geležinkelio. Jam sekėsi persėdimai, bet jokia sėkmė jo nedžiugino, nes apskaičiavo, bene dešimtą kartą, vis iš naujo skaitydamas nūdėvė, kiekviename sulenkime jau neįskaitoma, laikraštį, kad atvažiuosias jau po visko.

Kada vėlai, apie antrąją valandą naktį, pasiekė miestelį L., nedaug ką jam beliko padaryti, bet tai padarė tuojau pat, neišmigdomis, degančiomis akimis. Trumpai pastovėjo užtamsintoje gatvėje prie savo namo likučių ir klausėsi amžinai neramių ir vis besiriejančių priemiesčio šunų staugimų. Paskui savo mantą padėjo už griuvėsių krūvos, ten, kur kadaise laiptai vedė į jo namo rūsi, ir nuėjo į kapines.

Ir čia, gimtajame krašte, daug sniego iškrito. Šaltis po grynų ir skaidrių dangumi darė tai, kad sniegas stipriai girdžėdavo po jo kojomis. Griežtai palaikomas užtemdytas jį apsaugojo nuo bet kokių susitikimų. Užmiestyje kapinės ėjo išilgai kelio, kur daugiausia buvo kokių pėdsakų ir kuris buvo sukapotomis eglių šakelėmis nusėtas. Tos smulkios šakelės, pustamsyje tarp dangaus ir žemės, pradedant nuo pat kapinių vartų,

ŠIMTĄ METŲ IŠGYVENO „AMERIKA PIRTYJE“

Šiandien jau neįsivaizduojame lietuviško teatro raidos be pirmosios komedijos — Keturakio — „Amerikos pirtyje“. Jos viešas pastatymas 1899 m. Palangoje yra laikomas Lietuvos teatro pradžia.

O šimtmeti šiai mielai ir linksmai komedijai sukako daug įvairių jubiliejų. 100 metų — kai komedija parašyta, 95-eri — kai ji vaidinta Palangoje, 20 metų — kaip gyvuojanti dabar Kauno dramos teatro scenoje. O prie visų šių sukakčių prisidėjo ir dar viena. Aktorė M. Šablauskaitė, jau 20 metų vaidinanti naiviają keliauninkę Ameriką — Agotą, šį rudenį šventė pirmąjį rimtą jubiliejų. Metus nutylėsiu, nes aktorė savo žavesių ir spalvingumu yra daug jaunesnė, nei rodo laiko kalendariai.

Taigi visi šie jubiliejai buvo pamiršti ir švęsti Kaune spalio 29-ąją dieną.

Vytauto Didžiojo universitetas bei Lietuvos teatro istorijos ir tradicijų draugija organizavo mokslinę konferenciją, skirtą Keturakio komedijos „Amerika pirtyje“ 100 metų sukakčiai.

Konferencijoje kalbėjo ir garbės teatro tyrinėtojai, mokslininkai ir universiteto studentai.

Teatro istorikas dr. Maknys perbrido laiko jūrą, praeitį ir pasipavė „Amerikos pirtyje“ lopšį. Jis priminė, kad 1894 m. liepos 26 d., kai Mintaujoje į kalbininko J. Jablonskio dukters Onos krikštyną sugužėjo svečiai, krikšto tėvas V. Kudirka iš kišenės ištraukė rankraštį — tai ir buvo komedija „Amerika pirtyje“. Ir jau po pusmečio ji pradėjo savo gyvenimą: pirmą kartą buvo vaidinta ten pat, Jablonskių namuose, o 1895 m. išspausdinta atskira knygele. „Nei keliolika knygų, nei šūsnis laikraščių nepadarė to, ką gali padaryti vienas spektaklis“, — sakė prelegentas V. Maknys.

Universiteto rektorius dr. B. Vaškėlis savo pranešime keliavo vingiuotu komedijos pastatymu keliu Amerikoje. Jis apžvelgė nuo pirmosios „Amerikos pirtyje“ 1895 m. Mahanoje iki lyg ir paskutiniojo vaidinimo 1990 m. Pasirodo, tarp Amerikos lietuvių komedija buvusi populiariausia iki 1920 m.

Teatrologas dr. A. Vengris ieškojo komedijos populiarumo šaknų, priminė kai kurių rašytojų žodžius. J. Tumas-Vaižgantas „Amerika pirtyje“ laikė epochiniu kūriniu, B. Sruoga — populiariausia lietuvių tautinė komedija, V. Mykolaitis-Putinas ją vadino „tikru mūsų ankstyvosiosios dramos sedevru“.

Įvairiais aspektais po „Ameriką...“ naršė ir kiti lektoriai. Dr. P. Bielskis komediją siejo su klijimų teatro tradicijomis, kalbininkas dr. V. Vitkauskas džiaugėsi šio draminio kūrinio gražia suvalkieta tarme ir natūralia valsietiško kalba, Kauno dramos teatro režisierius G. Padegimas mąstė, kiek aktuali ši komedija yra dabar, 20-jo amžiaus gale. Ar ji jau senutė? O ne! „Ji aktuali“, — sakė režisierius.

Vytauto Didžiojo universiteto docentė R. Skendelinė priminė du reikšmingus „Amerikos pirtyje“ pastatymus Kauno dramos teatre. Tai 1924 m., kai komediją režisavo B. Dauguvietis, ir 1974 m., kai režisavo V. Lencevičius. Deja, jau ir jis gyvena Vėlių soduose.

Apie šį paskutinįjį 1974 m. pastatymą buvo irgi nemažai kalbėta. Ypač apie aktorinius darbus. Jeigu komedija jau 20 metų nenužengia nuo scenos ir jos triumfas vis dar nemažėja, didžiulis nuopelnas čia yra ir puikių aktorių. Kaip višta kudakuojanti Bekampienė (komedijinio plano vaidmenų karalienė R. Varnaitė), lyg iš 19 a. pabaigos atviruko nulipusi raudonskruostė apkūnioji Agota (M. Šablauskaitė), puikus vyrų ansamblis: aplink pirštą visus vyniojantis, apskrus lyg nelabai šis V. Maknys, lyg iš 19 a. pabaigos atviruko nulipusi raudonskruostė apkūnioji Agota (M. Šablauskaitė), puikus vyrų ansamblis: aplink pirštą visus vyniojantis, apskrus lyg nelabai šis V. Maknys, lyg iš 19 a. pabaigos atviruko nulipusi raudonskruostė apkūnioji Agota (M. Šablauskaitė), puikus vyrų ansamblis: aplink pirštą visus vyniojantis, apskrus lyg nelabai šis V. Maknys.

Per tą dvidešimt metų kai kurių vaidmenų atlikėjai keitėsi, vienas kitas artistas jau iškeliavo į Amžinuosius namelius, bet spektaklis vis tiek žaizduoja spalvomis, trykšta gyvybe ir linksnumu, neprarasdamas ir gilesnės potekstės.

Ir šį spalio 29-osios vakarą prisigrūdusi, perpildyta 500 vietų Kauno dramos teatro salė vilnijo juoko bangomis, aktoriai

scenoje nardė lyg žuvis vandenynje, ir 19 a. pabaiga buvo taip arti mūsų, žengiančių į 21-ąjį amžių. Ilgai bevaizdama, ši komedija vėl tapo aktuali — kiek vargšų agotų, o ir ne tik jų, bet ir nekvailų vyrų lieka pirtyse vietoj Amerikos, ikiše pinigų kokiam nors sukčiaujančiam „kriaučiui“.

Po spektaklio jubilieatė Agota — M. Šablauskaitė buvo apkurta aplodismentų audros ir paskandinta gėlių jūroje.

O kalbėdama čia apie jubilieatę — komediją, specialiai neminiu autoriaus vardo ir pavardės, vartoju tik slapyvardį — Keturakis. Konferencijos dalyviai taip pat stengėsi neminėti rašytojo vardo, nekelti šį kartą autorystės klausimo.

Tačiau šių eilučių autorė turėjo užduotį „Amerikos pirtyje“ aktoriams ir kitiems spektaklio kūrėjams tą vakarą įteikti dovaną iš Clevelando, OH, gyvenančios B. Vilku-taitytės-Gedvilienės. Tai knyga „Tikrasis Keturakis ir jo raštai“. (II laida, 1994 m.) B. Gedvilienė, šios knygos sudarytoja, yra Juozo Vilku-taičio dukra, ir ji labai dokumentaliai įrodo, kad „Amerikos pirtyje“ autorius yra jos tėvas. Tačiau ši knyga Lietuvą pasiekė truputį per vėlai, ir todėl net konferencijos dalyviai jos nebuvo spėję perskaityti.

Anoje Nepriklausomoje Lietuvoje komedijos autoriumi buvo laikomas Juozas Vilku-taitis, pasirašinęs Keturakiu. Tai pripažino ir dr. K. Grinius, ir A. Merkelis, ir Vaižgantas, V. Mykolaitis-Putinas, B. Sruoga, B. Dauguvietis, ir kiti. Šis autorius buvo įtvirtintas ir literatūros istorijoje.

Autorystės painiava atsirado sovietiniais metais. Literatūros tyrinėtojas V. Kuzmickas priskyrė komediją Antanui Vilku-taičiui ir parašė apie jį monografiją.

Tikriausiai broliai Antanas ir Juozas Vilku-taičiai šypsoi, žiūrėdami į mus iš Anapilio, jiems ten viskas aišku ir viskas padalinta, bet mums, gyviesiems, norisi nubraukti nereikalingus klausukus.

Taigi — jeigu laikome Juozą Vilku-taitį Keturakį tikroju „Amerikos pirtyje“ autoriumi, tenka prisiminti, kad jam šie metai taip pat jubiliejiniai — kovo mėnesį sukako 125-eri. Beje, jo jubiliejus Lietuvoje buvo naminėtas.

O šiaunijai „Amerikai pirtyje“ belieka palinkėti gyvuoti dar kita šimtą metų ir juoku giedrinti mūsų surūstėjusius veidus.

Aldona Ruseckaitė

• Kas nepažįsta Mickey Mouse! Amerikiečiai pirmą kartą jį pamatė 1928 m. rugsėjo 19 d. Walt Disney filme „Steamboat Willie“.

TRANSPAK Talpinuvasi siunčiami kas savaitę. MAISTO SIUNTINIAI ŠVENTĖMS

Nuo \$29.- iki \$98.- Du patys populiariausi:

- \$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, aliejus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.
- \$98.- dešra „Saliami“, mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, aliejus, sūris (įvairių rūšių), sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, ryžiai, makaronai, razinos, majonezas, konservuoti žirneliai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. VISI PRODUKTAI UŽSIENIETIŠKI.

Pageidaujant prisiųsime smulkia informaciją.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą. Dirbame nuo 1987 m.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

RAMYBĖ GEROS VALIOS ŽMONĖMS

Didžiausias mūsų regimame pasaulyje įvykis yra Kristaus užgimimas — paties Dievo atėjimas iš neprieinamos šviesos į mūsų varganą gyvenimą. Už penkerių metų bus jau du tūkstančiai metų, kai žmonija mini Kristaus gimtadienį. Šis gimtadienis bus minimas iki pasaulio pabaigos. Tikintieji ir netikintieji skaičiuos visos istorijos metus ir įvykius, dalindami laiką į dvi dalis — prieš ir po Kristaus gimimo. Panašiai yra ir visoje amžinybėje. Įvyko Dievo kūryboje pati didžiausia paslaptis — Dievo įsikūnijimas. Dievas tapo žmogumi ir gyveno tarp mūsų.

Nuostabą kelia Dievo atėjimas į šį pasaulį. Kūdikis, kuris gimė Betliejuje, yra tasai, per kurį yra visa sutvėrta, kas tik yra danguje ir žemėje, kas regima ir neregima (Kol. 1, 16). Jis atėjo į šį pasaulį, kuris per jį yra atsiradęs, bet pasaulis jo nepažino. Pas savuosius atėjo, o savieji jo nepriėmė. Visiems, kurie jį priėmė, jis davė galią tapti Dievo vaikais (Jn. 1, 9-12).

Tą naktį, kai gimė Viešpats Jėzus, piemenims pasirodė angelas su didele šviesa ir tarė: „Nebijokite! Štai aš skelbiu jums didį džiaugsmą... šiandien Dovydo mieste jums gimė Išganytojas. Jis yra Viešpats Mesijas“ (Lk. 2, 10-11). Prie angelo atsirado gausi dangaus kariuomenė ir garbino Dievą giedodama „Garbė Dievui aukštybėse, o žemėje ramybė geros valios žmonėms“ (Lk. 2, 14).

Su dangaus gyventojais ir mes sveikiname visus geros valios lietuvius, linkėdami, kad visi galėtume dalyvauti Kristaus gimimo dieną jo Motinos džiaugsmu.

Sveikiname „Draugo“ redakciją, administraciją, „Draugo“ darbuotojus, geradarius ir rėmėjus, Draugo fondo narius, ir ypač „Draugo“ renginių komitetą. Linkime, kad Vaikelio Jėzaus palaima lydėtų ne tik per Naujuosius Metus, bet ir visą gyvenimą.

Kun. Viktoras Rimšelis, MIC
„Draugo“ moderatorius

TITULAI IR MEDALIAI

Pokalbis su Kauno Vytauto Didžiojo universiteto Garbės daktaru poetu Bernardu Brazdžioniu.

Šį pavasarį Kauno Vytauto Didžiojo universitetas poetui Bernardui Brazdžioniui suteikė Literatūros Garbės daktaro laipsnį. Tai garbingas titulas ir didelis asmens darbų įvertinimas. O mes, losangeliečiai lietuvių, dar labiau tai vertiname, kadangi poetas Brazdžionis yra „senas“ Los Angeles lietuvių telkinio narys, daug metų redagavęs „Lietuvių dienas“ — kultūros ir visuomenės gyvenimo atspindžių žurnalą.

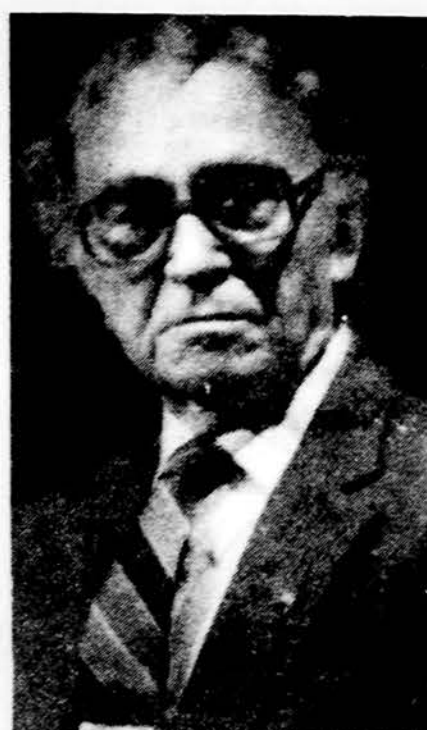
Los Angeles lietuvių radijo valandėlės studijoje paklausėme poeto Bernardo Brazdžionio keltą klausimų, į kuriuos jis mielai atsakė.

— Jūs esate ne mokslininkas, o poetas-kūrėjas. Ką Jums dar šis titulas prie poeto vardo prideda ar atima?

— Manau, kad atimti nieko neatima. O kaip rašytojui kūrėjui gal nieko ir neprideda. Tačiau viso gyvenimo literatūrinis pasiekimas iš daugelio kitų išskiria, juos akademinio autoriteto įvertina ir patvirtina.

Neklausiam, ką Vytauto Didžiojo universiteto suteiktas „garbės daktaro vardas“ pridėjo Nobelio premijos laureatui Česlovui Milošui ar dr. Marijai Gimbutienei, buvusiai to paties universiteto studentei, savo moksliniais darbais pasiekusiai pasaulinį vardą.

Kad poetui suteikiamas „Garbės daktaro“ titulas, universitetų istorijoje, ne naujiena ir ne

Poetas Bernardas Brazdžionis

pirmiena. Štai dar vienas pavyzdys. Amerikos poetui laureatui Robert Frost literatūros garbės daktaro laipsnį yra suteikę net aštuoni Amerikos universitetai. Kiekvienas jų norėjo turėti Robert Frost savo narių tarpe.

Garbės daktaro titulą Vytauto Didžiojo universitetas buvo suteikęs pirmaisiais nepriklausomybės dešimtmečiais Maiorinui ir Vaižgantui. Maiorinis, ne tik universiteto profesorius, bažnytinės teisės daktaras, bet ir Kunigų seminarijos rektorius, „literatūros garbės daktaro“ vardą priėmė su visu orumu, kaip ir tinka tautos Atgimimo Dainiui.

Vaižgantas, atlapasirdis, jautrus aukštaitis, dėstęs lietuvių literatūros istoriją docento titulu, daktaro laipsnį priėmė kaip aukštą akademinio laipsnio suteikimą ir kaip rašytojo beletristo įvertinimą. Jis tuo titulu „Doctor honoris causae“ yra net oficialius raštus pasirašęs.

— Eina kalbos ir rašoma spaudoje, kad Jūs nepriėmėt Lietuvos prezidentūros Jums suteikto Gedimino ordino. Ar tai tiesa? Ir kodėl?

— Jeigu kiti kokie garbės titulai ir ordinaai ar medaliai būtų galima pavadinti, kaip Maiorinis pasakė, jam suteiktas „protonotaro“ titulu ir violetinio drabužio nešiojimo teisę pavadinti „vanitos vanitatum“ (tuštybių tuštybė), tai universiteto titulas turi visai kitą akademinę vertę.

Šiais žodžiais baigėme radijo pokalbį su poetu Bernardu Brazdžioniu.

Baigė šį trumpą bet idomų pokalbį su poetu Bernardu Brazdžioniu, norime jam už tai padėkoti ir palinkėti jam sėkmės ir tolimesnės jo poezijos kūrybos darbe.

Kalbėjosi
Vytautas Šestokas

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

**ELEKTROS
[VEDIMAI] — PATAISYMAI**
Turiu Chicago miesto leidimą, Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

Pigiai ir greitai išvežame šluksles, išvalome namus, garažus, kraustome baldus, darome smulkius remontus. Kreiptis: Rytis, tel. 312-233-6834.

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJIMUS.
H. Deckys
Tel. 585-6624

WEALTH I & I
VIDMANTAS GARLAUSKAS

Padedu vyresniesiems pasirinkti tinkamus investavimus, kad būtų galima sumažinti mokesčius ir gauti aukštesnius procentus.

312-778-1305

Investments provided by Registered Representatives of Capital Securities Investment Corporation, Member NASD/SIPC

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuterinis FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

FOR RENT

Išnuomojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyl. 71 St. ir Washenaw Ave., vienam arba dviem suaugusiems asmenim. Yra šaldytuvai ir virimo plyta. \$325 mėn. + „security dep.“ Kreiptis: [Alma] nuo 8 v.r. iki 3 v. p.p., tel. 312-476-8727.

FOR SALE

Parduodamos Lietuvoje gamintos bulvių tarkavimo mašinos, pritaikytos vietiniam elektros tinklui. Informacijai kreiptis: Chicago, tel. 1-800-775-7363, St. Petersburg Beach, FL tel. 813-363-7700, Cleveland, tel. 216-481-0011.

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

KELIONĖ Į NEŽINIĄ, Antrojo pas. karo ir pokario prisiminimai. Br. Juodelis. 186 psl.	\$5.00
GYVENIMO VINGIUOS, atsiminimai. Veronika Kulbokienė. 504 psl.	\$8.00
SAULĖGRAŽŲ TVANAS, apsakymai. Nijolė Jankutė. 192 psl.	\$7.00
ANTANAS KUČINGIS, biografija, atsiminimai. Ona Narbutienė. 170 psl.	\$5.00
MANO TĖVYNĖ, Vydūnas. 79 psl.	\$4.00
NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA 1919-1940. Juozas Jakštas. 272 psl.	\$15.00
KAZYS BIZAUSKAS, monografija. Pranas Zundė. 323 psl.	\$12.00
LIETUVIŲ EGZODO LITERATŪRA 1945-1990. Red. K. Bradūnas ir R. Šilbajoris. 861 psl.	\$30.00
LAIKO PAGRĖBTAI, atsiminimai. Vladas Kulbokas. 336 psl.	\$8.00
NUO DUSIOS IKI TIBERIO I d. Atsiminimai. Ladas Tulaba. 443 psl.	\$10.00
NUO DUSIOS IKI TIBERIO II d. Atsiminimai. Ladas Tulaba. 428 psl.	\$10.00
LITHUANIAN ARTIST IN NORTH AMERICA. Algimantas Kezys. 274 psl.	\$20.00

Pastaba. Užsakant knygas paštu, Illinois gyventojai prideda sales tax 8.75% nuo knygos kainos. Tačiau visi tiek Illinois, tiek ir kitų vietovių knygų užsakytojai, dar turi pridėti \$2.75 už kiekvieną knygą, supakavimo ir pašto išlaidų apmokėjimui.

LIETUVOS NAŠLAIČŲ GLOBOS KOMITETAS
LITHUANIAN ORPHAN CARE

Lietuvos našlaičių ir nelaimingų vaikų vardu, Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga, sveikina visus aukotojus, globėjus, visus geraširdžius lietuvius, kurie savo dosnėmis aukomis palengvina Lietuvos nelaimingų vaikų kasdieninį sunkų gyvenimą. Komitetas tikisi, kad ir ateityje, jūs gerbiamieji, neapleisite Lietuvos vargšų vaikų.

Komiteto pirmininkė: dr. Albina Prunskienė ir nariai: Dana Bazienė, dr. Alina Domanskienė, Jūra Galinytė, Birutė Jasaitienė, Aldona Kaminskienė, Irena Kazlauskienė, Nijolė Maskaliūnienė, Vanda Prunskienė, Marija Radzevičienė, dr. Edmundas Ringus, Aldona Šmulkšienė, Algirdas Stepatis, Laimutė Stepatienė, dr. Vida M. Tumasonienė.

Scena iš Kauno dramos teatro spektaklio „Amerika pirtyje“, statyto 1974 m. (režisierius V. Lencevičius): Agota — M. Šablauskaitė; Vincas — A. Barčas. Nuotr. Alvydo Urbano

LAIŠKAI

CLINTON IR LIETUVA

Prezidentas Clinton Amerikos spaudoje baramas dėl neturėjimo tvirtų principų, kurie lyg kompasas pastoviai kryptim vestų jo vidaus ir užsienio politikos laivą, nekalbant jau apie asmeniškas nuodėmes, dėl kurių ankstyvesniais laikais prezidentai būdavo paliekami ramybės. Iširdė dėl pralaimėjimo rinkimuose, kaltinimų prezidento adresu nepašykšti ir demokratai.

Respublikonų tapau jau 1945 m. Vokietijoje, negalėdamas dovanoti Rooseveltui už Baltijos valstybių atidavimą pasaulio pabaisai Stalinui. Nuo 1954 m. ne vienas demokratas kandidatas į prezidentus mano balso negavo, nors į kitus postus padarydavau išimčių. Bet jei šiandien prezidentus kandidatuotų Bush ir Clinton, mano balsas nueitų už Clinton. Ir štai dėl ko:

1. Buvęs Švedijos min. pirm. Carl Bildt „Foreign Affairs“ žurnale plačiai svarsto Baltijos valstybių problemas ir įtikina, kad Clinton diplomatijos užkarda atlaikė Rusijos piktus kėslus į Baltijos valstybes. Švedijos ministras pirmininkas tikrai žinojo, apie ką kalba. Ačiū „Draugo“ kultūrinio priedo redaktoriui už to straipsnio išvertimą ir paskelbimą.

2. Clinton, pirmas istorijoje Amerikos prezidentas, aplanke vieną Baltijos valstybę, bet demonstravo Amerikos užsienio politiką už visų trijų laisvę. Jo pasakytą žodžiai Rygoje, sakytą, stipresni už garsų John Kennedy posakį „Ich bin ein Berliner“. Mačiau jo vizito Rygoje juostą ir iš klausausia visa jo kalba. Jis maždaug pasakė: aš esu už Baltijos valstybių laisvę, aš jungiuosį jūsų rankų grandinė, kuri buvo nusitęsusi nuo Talino per Rygą į Vilnių.

3. Rugsėjo 23 TV CNN C-SPAN programoje mačiau Lietuvos draugus sen. John McCain (R-AZ) ir patyrusį politiką ir diplomata Paul Goble, US-Baltic Foundation tarybos nari ir Carnegie Endowment for International Peace darbuotoją, kurie diskutavo Amerikos-Rusijos santykius. Ilgiau sustojo prie Baltijos valstybių problemų, abu sutarė, kad Amerika rimtai užsienio politiką už Baltijos valstybių laisvę, ir Rusija tai žino. (Paul Goble rašo knygą apie Stasį Lozoraitį.)

Už visą parodytą prielankumą Baltijos valstybėms Amerikos lietuviai prez. Clintonui turėtų padėkoti, bet ne užgaulioti. Tai nefeisiška, kad daugeliu kitų klausimų jis yra už kritikos ribų.

Juozas Kojelis,
Santa Monica, CA

SKIRTINGI ATGARSIAI

Teresė Gečienė gruodžio 2 d. laiške „Kieno tai buvo noras?“ rašo: „Philadelphia“ iš publikos klausimai prez. Bra-

Pilypa Naručio knygos „Tautos sukilimas 1941“ I dalies sutiktuose Jaunimo centro kavinėje gruodžio 2 d. kalbasi autorius (iš kairės) P. Narutis ir knyga publikai aptaręs žurn. Vytautas Kasniūnas.

zauskui buvo pateikiami tiek jo kalbos „World Affairs Council of Philadelphia“ metu, tiek jo susitikime su lietuvių visuomene. A. Brazauskas atsakė į visus jam iškeltus klausimus.

Anksčiau tarp kitų skaičiau ir Vytauto Šeštoko laišką „Lietuvos prezidentas Amerikoje“ – spalio 14 d. rašė: „Jeigu lietuvis, nuėjęs į susitikimą su prezidentu, turi norimą klausimą išeiti raštu, o ne paklausti gyvu žodžiu, tai demokratiniame šalyje kvepia diktatūra“.

Ar tai toji pati višniaga? Pri-tariu Teresės Gečienės nuomonei, kad „asmenys, atsakingi už prezidento apsilankymą Čikagoje, turėtų pasiaiškinti. Lauksime jų atsakymo“.

Jei kritika neteisinga, tai be pagrindo žemina asmenį, yra žalinga orumui, klaidina visuomenę.

Antanas Valiūskis
Barrington, RI

Redakcijos pastaba. Už prez. Brazausko viešnagę Čikagoje ir jam klausimų raštu įteikimo pasiūlymą buvo atsiėmęs Lietuvos gen. garbės konsulas Čikagoje. Jis pats tai paaiškino „Draugo“ laiško skyriuje š.m. gruodžio 6 dieną.

PROJEKTAS PAMINKLUI

Antrojo pasaulinio karo metu fotografas nufotografavo Amerikos kariuomenės grupę, keliant vėliavos stiebą Iwo Jima saloje. Ši nuotrauka įkvėpė pastatyti visiemis žinoma paminklą Washington, D.C.

Sausio 13-osios įvykių jam žino fotografas Vilniuje, kai neginkluoti piliečiai plikom rankom atsiremę į sovietų šarvuotį, kuris traukė Loretos Asanavičiūtės koją. Ta fotografija turbūt pasirodė viso pasaulio spaudoje. Momentas simbolizuoja neginkluotų lietuvių pasipriešinimo pergalę prieš sovietų jėgą. Ši vaizda vertėtų įamžinti bronzine statula Vilniuje. Ant sienos būtų galima įrašyti visų žuvusių savanorių pavardes.

Linas Sidrys, M.D.
Chicago, IL

AR BUVO KITAS PROF. K. PAKŠTAS?

Su susidomėjimu perskaičiau Juozo Kuliuo atsiminimus. Tik paskutinėje atkarpoje (gruo-

torinius laikotarpius, surasdamas juose daug svetimausių paskelbtos netiesos apie Lietuvą. Jo darbas „Lietuvos bei lietuvių krikštas ir 1387 metai“ – rimtas istorinis veikalas.

Suprantama, kodėl lietuvis, o ypač istorikas, negali būti abejingas klastotėms apie netolimą, daugelio dar gyvųjų patirtą, praeitį. Ne tik prieš Lietuvos istorikus, bet ir prieš pasaulio kyla klausimas: kaip elgtis, prieš ko priskaityti tuos autentiškus dokumentus, kurių pagrindu atsiranda suklustota istorija. Eilinis pilietis padavintų tai „meluota istorija“.

Šio laikotarpio istorija gali pasitikti tik gyvų liudininkų patyrimais (arba mirusiųjų, kurie apie tai rašė). Prirašyta yra nemažai, bet istorijai svarbu pavarde, datos, įvykiai. Išsami kronika – tai vienintelė teisi, tikra tautos istorijos dalis. Kaip lietuviui ar istorikui atsakyti į klausimą: kas daryti su ta literatūra, kuri suklustota ir jau platinama?

Adolfas Sabaitis
Brockton, MA

PASISAKIAU – DABAR LENGVIAU

Mes skaitome laikraštį kartu su broliu. Kartais kraujo spaudimas pakyla skaitant, kad A. Brazauskas yra demokratiškos tautos, demokratiškai ir teisėtai išrinktas prezidentas. Argi sovietai nesiskelbė, kad Sovietų Sąjunga yra demokratiškiausia pasaulio šalis ir rinkimai už vienintelį kandidatą yra demokratiškiausi, nors žmonės balsuoti ir varomi su šautuvais? Ar yra naivuliu, kurie tiki, kad Lietuvoje panašiai nebuvo? Gal tik be šautuvo, bet žmonės buvo gsdinami darbo atėmimu ir kitokiais būdais. Bijodami komunistų keršto, neabsavo už garbinguosius kandidatus – V. Landsbergį, Stasį Lozoraitį.

Gen. V. Vitkauskas pasidavė Stalinui ir išdavė savo tautą – paties vadovaujamą kariuomenę, puikiausią Lietuvos jaunimą atidavė mirčiai. Kai kurie kiti tautiečiai taip pat atiduotų „dešimt Lietuvų“ ir visus lietuvius, kad tik laimėtų titulą ar turtus.

Ką veikė A. Brazauskas tuo laiku, kai juodaberečiai puolė TV bokštą ir žudė žmones, saugojančius jį? Kur buvo A. Brazauskas, kai lietuviai krovė akmenis, statė barikadas ir savo kūnus prieš sovietų tankus, gindami Parlamento rūmus? Jis anksčiau ir dabar rūpinasi tik savimi: namais, vilom, limuziniais, lėktuvais, kelionėmis po pasaulį, bet ne savo tauta. Ne jo rūpestis alkanai seneliai, vaikai, ligoniai ir visokios neteisybės. Jeigu jis „atsivertė“, tai tegul parodo, kad gali padaryti savo tautai ką nors gera, kad žmonės juo patikėtų. Tegul pasimoko iš

buvusio Izraelio premjero Beginio, kuris gyveno mažame bute, kukliau už kitus savo tautiečius ir dirbo tautos bei žmonių gerovei, atsisakydamas visko sau. Tai bent buvo prezidentas!

Ačiū už kantrybę. Pasisakiau, kas ant širdies buvo – dabar lengviau.

Mildred Protkiel
Gulfport, FL

KAS TOKIE „MES“?

Nesu didelis rašto žmogus, bet mėgėjas paskaityti. Ypač, kur aprašomi Lietuvos vargai. Labai sudomino laiškelis „Klaidos yra neišvengiamos“ („Draugas“, gruodžio 2 d.). Tautietis iš Rochesterio rašo, kad atėjo laikas baigti tą dabartinę Lietuvos niekinimą. Kadangi ten yra daug netiesos, maniau, kad kas plačiau tuo klausimu pasisakys. Nesulaukęs ryžtosi pats kiek pasisakyti.

Nedaug yra tokių, kaip laiško autorius ar jam panašūs, galvoja. Dabartinės Lietuvos niekas neniekina, ją užjaučiame, galimės, renkame jai aukas, siunčiame siuntinius. Tik kadangi, kaip anksčiau, taip ir dabar, valdžioje tie patys asmenys, tai prieš juos kiek ir pasisakome. Ne prieš Lietuvą.

Toliau laiške rašoma, kad mes vadiname Lietuvos valdininkus vagimis, o pateisiname Smetonos laikus. Tiesa, vagių buvo ir senais laikais, netruksta jų ir kituose kraštuose, yra ir Amerikoje. Tik kiek pamenu, senais laikais vagys buvo vadinami vagimis... Laiško autorius rašo, kad mūsų tautiečiai Lietuvoje 50 metų pakėlė sovietinę priespaudą, žiemą jaučia šaltį dar ir dabar. Taip pakėlė, taip šala, bet ne visi. Komunistai nešalo anksčiau, nešala ir dabar. Sakoma, kad tautiečiai ten šalo, o mes krovėme sau turtus. Kas tie „mes“? Daug ir Lietuvoje yra galvojančių, kad tik turtus krovėme, net gražų vardą mums nukalė „auksinės kiaulės“. Kai vargais negalais atsiradom Amerikoje, daugelis su šluotom braždami darbo vietų grindis nedaug turtelio galėjo sukrauti. O tikrieji turtu krovėjai yra dabartinės Lietuvos valdovai ir jų draugai.

Eugenijus Valauskis
Chicago, IL

DRAUGAS, antradienis, 1994 m. gruodžio mėn. 20 d.

5

KAS YRA „VIDAUS REIKALAS“?

Kai paskutinėmis dienomis į Čėčėnijos respubliką įsiveržė rusų tankai ir buvo bombarduojamas Čėčėnijos aerodromas, Floridoje vyko tarptautinė ekonominė ir politinė konferencija. Amerikos prezidentas Bill Clinton, atsakydamas į spaudos atstovų klausimus, pareiškė, kad Čėčėnija – „Rusijos vidaus reikalas“. Kadaise ir Baltijos kraštų okupacija buvo Sovietų Sąjungos „vidaus reikalas“. Betgi ir Saudi Arabijos „karas“, ir Ruandos neramumai jau buvo tiek arabų, tiek afriekiečių „vidaus reikalas“, bet ir Amerika rado reikalą į tuos dalykus efektingai įsikišti. Persia išvada, kad „vidaus reikalų“ klasifikavimas priklauso grynai nuo savanaudiškos politikos nuotaikų, kažkodėl vis dar pataikaujant Rusijai, kuri tariasi einanti „demokratijos keliu“, bet neturinti apie jį jokios sąvokos arba tą sąvoką pritaikanti, kai yra patogiu iš turtingųjų Vakarų gauti privilegijas ir finansinę paramą.

Plačiame pasaulyje nėra daug žinoma apie tą nedidelę respubliką Kaukazo kalnyne šiauriniame pakraštyje, su apie 8,000 kvadratinėmis mylių plotu ir per 700,000 gyventojų, kurių dauguma sudaro čėčėnai ir ingušai. Tačiau ir autoritetingoji „Encyclopedia Britannica“ jai skiria gan daug vietos, pastebėdama, kad jau ir caro Rusija apie 1859 metus su didele kariu jėga Čėčėniją okupavo. Užsigrūdine, stiprūs, nors ir negausūs, kalniečiai visomis jėgomis ir visada priešinosi Rusijos ekspansijai, kovoję prieš bolševikus, bet 1936 metais buvo suformuota Čėčėnijos-Ingušų Sovietinė respublika, pripažįstant ją kaip tautinį ir valstybinį vienetą. Dabartinė „demokratiška“ Rusija, išnaudodama draugystę su Vakarų demokratijomis, puikiai žino, kad nei Amerika, nei Anglija ar kitos demokratijos nedarys nemalonumų dėl kažkokios „mažytės respublikos“.

Kai iš sovietinio jungo išsilaisvino Baltijos kraštai, ir Čėčėnija skelbėsi esanti nepriklausoma, bet jos balso niekas negirdėjo. Jos aimanų ir skundo niekas negirdės ir dabar ir neatsukęs gelbėti.

Kai ilgus dešimtmečius sovietinė Rusija apgaudinėjo naivius Vakarų savo puikiai suformuluota Stalino konstitucija ir „darbininkų rojus“ propaganda, tai ir dabar nematyti didelio skirtumo. Jei Lietuva drįstų pasipriešinti karinio transporto įžūliam veržimuisi į jos nepriklausomą teritoriją, tai ir Amerika į tą problemą pažiūrės, kaip į Rusijos „vidaus reikalą“.

O vis tik, bent teoretiškai tvirtinama, kad Rusija priklauso jūziliam veržimuisi į jos nepriklausomą teritoriją, tai ir Amerika į tą problemą pažiūrės, kaip į Rusijos „vidaus reikalą“. O vis tik, bent teoretiškai tvirtinama, kad Rusija priklauso jūziliam veržimuisi į jos nepriklausomą teritoriją, tai ir Amerika į tą problemą pažiūrės, kaip į Rusijos „vidaus reikalą“. O vis tik, bent teoretiškai tvirtinama, kad Rusija priklauso jūziliam veržimuisi į jos nepriklausomą teritoriją, tai ir Amerika į tą problemą pažiūrės, kaip į Rusijos „vidaus reikalą“.

Vargas Vakarų pasauliui, nepajėgiamam objektyviai skleisti ir ginti humaniško, tautų apsisprendimo ir asmens laisvės teisių, tas nuostabiai kilnias idėjas taikant tik galingiesiems, jų agresiją ignoruojant silpnųjų sąskaiton. Ar ir vėl ateis ir Baltijos respublikų eilė? Būtu gera, kad mūsų visuomenės vadovybė pareiktų savo protestą Baltiesiems rūmams, senatui ir kongresui, reikalaudami Rusiją sudrausti prieš nedovanotiną agresiją, apeliuojant į Rusijos pastangas „demokratizuotis“.

Aurelija M. Balasaitienė

MIRĖ PROF. ŠALKAUSKIO NAŠLĖ

Eidama 91-uosius metus, Vilniuje mirė dailininkė Julija Šalkauskienė, filosofo prof. Stasio Šalkauskio našlė, jo kūrybinio palikimo puoselėtoja. Palaidota Vilniaus Saulės kapinėse.

PABRANGO PREKĖS

Per spalio mėnesį Lietuvoje pagamintos prekės pabrango 4.5 proc. Tai didžiausias suolis po š.m. gegužės mėn., kai buvo įvestas pridėtosios vertės mokestis. Spalio mėn. infliacija sudarė 2.8 proc.

PETKŲ ŠEIMOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA

deda daug pastangų, reikalui iškilus, patarnauti Jūsų šeimai. Visai neseniai mes pastatėme naują laidotuvių įstaigą Lemont, IL. Šie didžiuliai ir gražūs namai skirti patogumui šeimų, kurios išsikėlė į pietinius ir vakarinius priemiesčius.

Mes taip pat galime pasidžiaugti, kad priklausome „The Suburban Family Funeral Home“, Cicero, IL. Ši, pagyrimus laimėjusi, įstaiga yra puikiai įrengta, turi daug vietos automobiliams pastatyti ir aptarnauja artimuosius vakarinius priemiesčius.

Tai, šios yra mūsų nuoširdžios pastangos suteikti pagalbą ir suraminimą Jūsų šeimai liudėsio valandose.

Visos šeimos, kurioms mes patarnavome Cicero ir Berwyn miestų apylinkėse, reikalui iškilus, gali kreiptis į Petkus-Butkus įstaigą.

PETKUS IR SŪNUS Laidotuvių direktoriai

Mūsų šeima patarnauja Jūsų šeimai nuo 1929 m.

PETKUS LEMONT CHAPEL
12401 S. ARCHER AVE (AT DERBY RD.)
LEMONT, IL 60439
708-257-6667

PETKUS MARQUETTE CHAPEL
2533 W. 71 ST.
CHICAGO, IL 60629
312-476-2345

PALOS HILLS CHAPEL
10201 S. ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, IL 60464
708-430-4455

CICERO CHAPEL
5940 W. 35 ST.
CICERO, IL 60650
708-652-1003

Nationwide Toll Free
(Nemokamas) Tel. 800-994-7600

Padėkos ir Prašymo Pamaldos ruošiamos šv. Kalėdų metu – gruodžio 25 d., iki sausio 1 d. Imtinai Mariljonų koplyčioje prie „Draugo“

Prašau įjungti mano atžymėtas intencijas į kalėdinės oktavos šv. Mišias ir maldas:

☐ Padėka Dievui už šiuos metus	☐ Prašant laiming. ateinančių metų
☐ Padėka Marijai už globą	☐ Prašant sveikatos
☐ Padėka už gautas malones	☐ Prašant ramybės šeimai
☐ Padėka už taiką pasaulyje	☐ Prašant santarpmės malones
☐ Už lietuvių Sibire, gyv. ir mir.	☐ Prašant Lietuvos laisvės
☐ Už šeimų mirusių	☐ Prašant palaukimo į dvasinį luomą
☐ Už vaikus	☐ Ypatingą intenciją

Mano kalėdinė auka Oktavai
Vardas, pavardė
Adresas

**MARIAN FATHERS, 6336 S. Kilbourn Ave.
Chicago, IL 60629**

Gytis Petkus su dukryte Julija „sprendžia rimtas problemas“ „Žiburelio“ Montessori mokyklėlėje Lemonte.

Nuotr. Irenos Senkevičienės

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Vysk. Sigitas Tamkevičius yra Lietuvos Ateitininkų federacijos dvasios vadas (ne Ateitininkų federacijos vadas). Dėl pasitaikiusio netikslumo šeštadienio, gruodžio 17 d., „Iš Ateitininkų gyvenimo“ skyriuje išspausdintame Lietuvos Ateitininkų vadovybės sveikinime, redakcija atsiprašo.

A. Smilgys, Vancouver, BC, Canada, už kalėdines atvirutes ir kalendorių „Draugui“ atsiuntė 80 dol. auką. Smagu žinoti, kad nesame vieni ir turime draugų Kanadoje, kurie savo auka sumažina dienraščio leidimo išlaidas. Nuširdus ačiū.

TREČIADIENIO POPIETĖ SU TĖVU A. SAULAIČIU, SJ

Gruodžio 7 d. popietį vyresnieji turėjo progos „Seklyčioje“ išgirsti kun. Ant. Saulaičio, SJ išpuodius iš jo apsilankymo Lietuvoje ir kartu pamatyti skaidres.

Programų vadovė Elena Sirutienė pradėjo popietę trumpu žodžiu, pakviestama šios dienos prelegentą. Dideliam ekranui visi stebėjome vaizdus, o kun. A. Saulaitis viską aiškino žodžiu. Idomu buvo stebėti ir kartu klausyti rodomų vaizdų iš Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso, vykusio Lietuvoje ir Anglijoje. Dar 1966 m., būdamas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininku, A. Bačiūnas sugalvojo sukviesti jaunimą iš viso pasaulio į kongresą. Ta mintis greit prigijo ir imta organizuoti tokius kongresus kas treji metai. Ir štai, jau antrą kartą susilaukta atstovų ir iš Rytų Europos, ir iš pačios Lietuvos. Vaizduose matėme būrius jaunimo, atvykusio net iš 20 kraštų, net iš Sibiro, besilankančio Vilniuje. Pirmiausia Katedros aikštėje, ir Senamiesčio. Toliau matėme jį nuvykusį į Kauną, dedantį vainiką prie Nežinomojo kareivio kapo ir

x Mūsų Operos rengiamas Naujų Metų sutikimo pokylis Jaunimo centre gruodžio 31 d. vakarą prasideda 7:30 v.v. su užkandžiais ir gaidinčiais gerimais. Vakariene bus su keliais šiltais patiekalais 8:30 v.v. Svečiai, įeinant į salę, bus pasitiktai su maršu. Pokylio metu gros muz. **Ricardo Soko** orkestras. Vidurnaktį bus dar patiekti įvairūs šalti užkandžiai. Stalus ir paskiras vietas prašome užsisakyti pas pokylio vadovą **Vaclovą Momkų**, tel. 312-925-6193. Kviečiame Jus su savo draugais sutikti naujus metus ne tik puikiai išpuoštoje salėje, bet ir linksmoje nuotakoje. Asmeniui tik 50 dol. Pelnas skiriamas „Perlų žvejų“ operos pastatymo išlaidoms sumažinti. (sk)

x Ramutė Aidienė, Bethesda MD, atsiuntė \$150. Ji remia vieną našlaitį Lietuvoje. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

Auka „Draugo“ paramos fondui—yra lietuvių laidas ateities kartoms.

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinių mokesčių.

Laisvės statulos. Ne visi iš jų begalėjo sklandžiai kalbėti lietuviškai, bet jie stengėsi. Paskui parodė jų kelionę iš Kauno į Klaipėdą Nemunu per Kuršių marias. Pakeliui aplankyta Gelgaudiškio pilis. Taipgi lankyti Šiauliai, sena Sv. Petro ir Povilo bažnyčia su spalvotais vitražais ir, žinoma, Kryžių kalnas. Paskui buvo rodomi vaizdai iš Kuršių Nerijos: tai žvejų nameliai, kopos, jūros pakrantės ir sena kukli, liuteronų statyta bažnytelė, kurioje vyksta pamaldos ir liuteronams, ir katalikams. Charakteringi jų kapų mediniai paminklai, vadinamieji krikštai, vaizduojantys paukščių ir gyvulių figūras. Toliau vyko studijų dienos Juodkrantėje ir bendros maldos už taiką, Sv. Rašto skaitymas.

Tada iš Vilniaus visi skrido lėktuvu kongreso testį Anglijoje, Londone. Čia jau imta naudoti ir anglų kalbą. Parodė vakariene pilį, Šekspyro namus su vaškinėmis figūromis, kurias sunku atskirti nuo gyvų žmonių. Ir pagaliau — uždarymasis posėdis Lietuvių sodyboje.

Pabaigai vėl rodė Sv. Kazimiero bažnyčios bokštą Vilniuje, iškasamus 17-ojo amžiaus pamatus, Jėzuitų namus 400 metų senumo, kurie tik dabar buvo sugrąžinti jų naudojimui. Dabar jie remontuojami, bet per naktį vagiškai išvagia naujai sudėtos rėmus, stiklus ir kt. Visiems kongreso dalyviams labai patiko prakartėlės scena su meniskomis figūrėlėmis. Pagaliau buvo parodyta Kūčių vakariene, tuo ir užbaigta. Programų vadovė dėkojo kun. A. Saulaičiui ir kartu pranešė, kad kitą trečiadienį bus Kalėdų eglutės puošimas. Kvietė visus dalyvauti Kūčių vakarieneje gruodžio 23 d. O dabar pakvietė pasilikti pietų.

Taip nepastebimai prabėgo 2 idomios valandos. Visi skirstėsi, tikėdamiesi ir vėl greit čia susitikti.

Apol. P. Bagdonas

x Birutė Matutienė, Orland Park, IL, a. a. **Monikos Miglinitės-Bumbulienės**, atminimui pagerbti Lietuvos našlaičių aukoja \$50. Reiškiamė užuotąją velionės artimiesiems, ir dėkojame už auką. „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

x Mary J. Gallagher, Sun City AZ, jau antri metai globoja našlaitį Lietuvoje. Už metinį \$150 Lietuvos našlaičių globos mokestį dėkojame! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

x Helen ir Louis Rizzo, iš Baltimore, MD sveikina savo anuką Christopher Hoapes, ir vietoje kalėdinių dovanų skiria \$20 Lietuvos našlaičiams. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

„Emiliutės“ paruoštas prekių stalas vilioja pirkėjus ir smaguriautojus PLC ruoštoje kalėdinėje mugėje.

EMILIUTĖS KALĖDINĖJE MUGĖJE

O ką dar veikti? Jaučiuos, lyg turėčiau kažką dirbti. Apsidairiusi, matau grybelį po stalu nukritusi, čia pusė maišo „šliziukų“, ten teptukai, dažai, lakas, medžio pjūvenos, ir, be to, keptuvai, lentos, lekštės, šaukščiukai ir puodukai iki lubų sukrauti kriauklėje. Tai visi praėjusių savaitgalį vykusios Pasaulio lietuvių centre kalėdinės mugės prisiminimai.

Šeštadienį anksti ryte atsiradome centre su pilnais glėbiais prekių. Iš karto tarp visų darbininkų pasijuto šeimyniška dvasia. Vieni kitiems padeda, palaiko duris ir giria darbelius. Rinkosi mūsų „Emiliutės“, t.y. Kernavės tunto vyr. skaučių Emilijos Platerytės būrelis, nešdamas gardžius lietuviškus sukrūčius, gražiausius „šliziukus“, gardžius kvepiančius lašinėčius, lempuotus papuoštus medukus ir didžiausius kavos puodukus. Medauninkus grybus vežėme vežimais. Buvo stalams papuo-

ALTO Čikagos skyrė rengiamas pagrindinis Lietuvos Nepriklausomybės — Vasario 16-tosios minėjimas bus 1995 m. vasario 12 d., sekmadienį. Minėjimas prasidės 10 val. ryto vėliavų pakėlimu Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje aikštėje, pamaldos 10:30 val. ryto. Oficialioji minėjimo dalis 2 val. po pietų Marijos Aukštėnijos mokyklos auditorijoje. Pagrindinė kalba pasakys Seimo narys, opozicijos vadas, prof. Vytautas Landsbergis, atvykęs iš Lietuvos.

Meninė programa atliks Čikagos Lietuvių Operos vyrų chorą. Organizacijos ir klubai maloniai prašomi susilaikyti tą dieną nuo parengimų.

Apie minėjimą smulkiau bus paskelbta vėliau.

x Elena Dovydenas, Lenox MA, rašo: „Mano trys anūikai atsisakė kalėdinių dovanų ir siūnčia Jums \$60, kad tie pinigai būtų panaudoti Lietuvos našlaičių šalpai. Našlaičių vardu dėkojame geriems ponios Dovydenienės anūkams už auką! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

x Antanas, Ramona, Jonukas, Lukutis ir Vincukas Milišauskai iš Kenosha WI, vietoje šventinių sveikinimo kortelių, skiria \$200 auką Lietuvos našlaičiams, linkėdami visiems malonių šventų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų. „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas dėkoja už auką. (sk)

x MAISTO SIUNTINIAI ŠVENTĖMS per Transpak. Visi produktai užsienietiški. Nuo \$29 iki \$98. Du patys populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. Talpintuvai siunčiami kas savaitę. Skubiams siuntiniams — **AIR CARGO. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629**, tel. 312-436-7772. (sk)

draugovė kepė ryte pyragus! Sekmadienio rytas buvo gerokai ramesnis negu šeštadienio. Jau visi žinojo, kur stalai, kaip geriausiai prekes išdėti ir kur ką rasti. Spėjome net atsipūsti minutėlę!

Po Mišių vėl prisirinko salėje gausus būrys pirkėjų. Pajutome iškilmingą, smagią nuotaiką. Salė išpušta kalėdine tema, kvepia skanumynai, vaikai domisi žaisliukais, o tėveliai šnekučiuojasi tarpusavyje. Gražu buvo žiūrėti, kai mažytė Ritutė gardžiai valgė grybuką. Jos broliukas Gintas, įsitikinęs, kad čia tikras grybas, nutarė dar nevalgyti. Aleksukas ir Daiva skaniai valgė dešreles, gražiai pasidalindami su tėte.

Tai trumpas mūsų mugės išpuodžių aprašymas. Dėkojame centrui ir, aišku, lankytojams už tokį gausų dalyvavimą mugėje. Uždirbtas draugovės pelnas skiriamas padėti vargštančiai šeimai Lietuvoje. Kaip skaitytė ankščiau, šelpiamė šeimą, turinčią aštuonis savus ir tris išnytus vaikus. Žadame pirkti avalynę, žieminius švarkus, maistą, vaistus ir žaisliukus. Emilijos Platerytės būrelis vardu, linkime jums linksmy šv. Kalėdų ir laimingiausių Naujų metų!

ps. Audra Lintakienė

EGLUTĖ MIDWAY AERODROME

Dvylikos pėdų aukščio eglė, pasipuošusi lietuviškais šiaudiniukais, sustabdo daugelį keliautojų Midway aerodrome, viliodama ilgiau pasigrožėti, apžiūrėti papuošalus, spėlioti. Šalia balta tvorele apsuptytos eglutės muzikos mokytoja, kompozitorė ir vargonininkė Phyllis Silhan kasdien praleidžia kelias valandas, skambindama pianinu.

Netikėtas malonumas puošiant eglę — St. Mary Star of the Sea mokyklos trečiojo skyriaus 53 mokiniai ir dvi jų mokytojos su keliomis mamomis, atvykę pamatyti aerodromą, apsupę eglutę ratu ir paskatinti pianistės Silhan, gerą pusvalandį giedojo kalėdines giesmes. Jie susilaukė gausių plojimų iš dar gausesnės publikos.

Susidariusi pakili šventiška nuotaika palengvino puošėjoms M. Krauchunienei ir P. Vaitaitienei pasiekti eglės viršūnę ir prisiegti žvaigždutę. Balzeko Lietuvių kultūros muziejus kasmet kviečiamas „Švenčių ir kultūros temų eglučių“ dekoravimui.

M. K.

Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus deka Čikagos Midway aerodrome siemet vėl keliautojus vilioja lietuviška Kalėdų eglutė, papuošta M. Krauchunienei ir P. Vaitaitienės.

ŠVENČIŲ SVEIKINIMAI

Artėjant šv. Kalėdoms ir N. Metams, sveikinu Lietuvos Našlaičių globos komiteto narius šiaip ir anapus Atlanto, kurie aukoja savo brangų laiką, dirbdami vargšų našlaitelių labui. Sveikinu visus, kurie, gailestingumo kupini, vienokiu ar kitokiu būdu remia našlaičius, kartais, gal net save nuskriausdami. Sveikinu savo gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdami visiems linksmy šv. Kalėdų ir laimingiausių N. Metų.

Dr. Albina Prunskienė,
Našlaičių Globos Komiteto pirmininkė

Danutė ir Vytautas Bindokai, Chicago, IL, nuoširdžiai taria savo artimiesiems: „Sveiki sulaukę šv. Kalėdų! Linkime Kūdikėlio Jėzaus ramybės ir tyro džiaugsmo šioje gražiausioje metų šventėje, o 1995-taisiais — Viešpaties palaimos kiekvieną dieną!“

Meilutė ir Kęstutis Biskiai linki linksmy švenčių ir sėkmingų metų visiems draugams ir pažįstamiems.

Irena Radienė, Palos Hills, IL, sveikina savo mielus gimines, draugus ir pažįstamus šv. Kalėdose, linkėdami daug laimės ir šviesių dienų, kurias tepažeria visiems Naujieji, 1995-tieji, metai.

Birutė Jasaitienė sveikina visus gimines, draugus, pažįstamus ir bendradarbius šv. Kalėdų ir Naujų metų proga. Linki visiems linksmy švenčių ir laimingų, sveikų ateinančių metų. Vieton šventinių kortelių siuntinėjimo skiria 100 dol. „Draugo“ kalėdiniam vajui.

Uršulė ir Jonas Balskai, Oak Lawn, IL, sveikina savo gimines ir bičiulius, linkėdami nuotaikingų šv. Kalėdų ir sėkmingų Naujų metų. Vietoj kalėdinių kortelių skiria auką „Draugui“.

Kai šiuo metu mūsų organizacijai ir meno vienetų veikimu norime atsigrįžti į save ir išlaikyti mūsų pačių sukurtas institucijas, Lietuvių Operos valdyba su viltimi žvelgia ateitin. O Kalėdų šventės sveikina Lietuvių Operos mecenatus, rėmėjus ir bendradarbius, norėdami šį kultūrinį meninį vienetą išlaikyti ir toliau. Jiems visiems bei visai gyvajai lietuvių visuomenei linkime tyro ir nemeluoto džiaugsmo Kalėdų šventės ir laimės Naujuose metuose!

Lietuvių Opera

Adolfas ir Sofija Jelioniai, Darien, IL, nuoširdžiai sveikina visus savo bičiulius ir pažįstamus Kalėdų švenčių ir Naujų metų proga. Telydi visus laimė, viltinga nuotaika ir lietuviška stiprybė. Skiria 30 dol. „Draugui“ vietoj kalėdinių sveikinimų siuntimo.

Justinas ir Stefanija Šidlauskai, Oak Lawn, IL, artėjant šventėms, nuoširdžiai sveikina artimuosius, draugus ir pažįstamus, Vytauto Didžiojo Šaulių rinktinę, jos vadovybę ir pirmo būrio narius, o taip pat Anglijos Lietuvių klubo narius, su kuriais darbuojamės jau ketvirtas dešimtmetis. Nuotaikingų šv. Kalėdų ir sveikų Naujų metų visiems!

„Draugui“ paskirta 20 dol. auka.

Juozas Ufartas sveikina gimines, draugus bei pažįstamus su šv. Kalėdomis ir linki laimingų Naujų metų. Vietoj sveikinimo kortelių skiria 10 dol. „Draugui“.

Antanina Repšienė, Chicago, IL, sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus čia ir tėvyneje, taip pat ir „Draugo“ štabą ir linki visiems nuotaikingų šv. Kalėdų ir sveikų bei laimingų 1995 metų. Tegul gimės Kūdikėlis suteikia stiprybės vieningai dirbti mūsų tėvynei gerovei.

Vietoj kalėdinių sveikinimo kortelių skiria auką „Draugui“ paremti.

Klemensas ir Adelė Juškevičiai šv. Kalėdų ir Naujų metų proga sveikina gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdami visiems gausios Dievo palaimos. Vietoje kalėdinių kortelių skiria Draugo fondui ir dar papildomą auką dienraščiui.

Vytautas ir Milda Radzevičiai sveikina gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdami ko geriausios sėkmės.

Vytautas ir Gražina Kamantai iš Grand Rapids, MI, šv. Kalėdų ir Naujų metų proga sveikina artimuosius, draugus, pažįstamus ir skaitytojus per lietuvišką spaudą, linkėdami visiems geros sveikatos ir nuotikos, smagių švenčių bei gerienų 1995 metų. Per Kalėdų senelį pasiuntė dovaną Draugo fondui.

J. ir I. Ruginiai, Cicero, IL, sveikina per „Draugą“ savo gimines, draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų ir Naujų metų proga. Kortelių vietoje skiria auką vieninteliui lietuviškam dienraščiui.

Dienraštis „Draugas“ — prasmingiausia Kalėdų dovana!

Dienraštis Jūsų artimuosius čia, Lietuvoje, arba bet kuriame kitame pasaulio krašte lankys kelis šimtus kartų per metus ir primins Jūsų dosnumą, kai kitos kalėdinės dovanos bus seniai užmirštos ar suvartotos.

Užprenumeruokite savo brangiesiems „Draugą“, pasinaudodami čia pridedama atkarpa; tik užpildykite ir pasiųskite, o „Draugo“ administracija pasirūpins Jūsų dovanos pristatymu.

Mano pavardė ir vardas
Adresas
Prašau „Draugą“ siuntinėti, kaip Kalėdų dovaną:
Vardas ir pavardė
Adresas
Metams
Pusei metų

Čekius rašyti: „Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.